ΤΕΥΧΟΣ 56 | 27 Ιουλίου 2020

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ & ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ | SPECIAL REPORT
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

ΣΕΒ
Σύγχρονες Επιχειρήσεις, Σύγχρονη Ελλάδα

Δύο χρόνια εφαρμογής GDPR στις επιχειρήσεις: τι μάθαμε και τι πρέπει να αλλάξουμε

Ο Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων (GDPR - General Data Protection Regulation) έχει μπει τα τελευταία δύο χρόνια στην καθημερινότητα των επιχειρήσεων. Στόχος του είναι η ομοιόμορφη και αποτελεσματική προστασία των προσωπικών δεδομένων των πολιτών σε ένα περιβάλλον διαρκούς τεχνολογικής εξέλιξης και ελεύθερης ροής της πληροφορίας. Με την υιοθέτηση του Κανονισμού ενισχύθηκαν τα δικαιώματα των πολιτών και διευρύνθηκε η προστασία τους, αυξήθηκαν οι απαιτήσεις για τις επιχειρήσεις, αλλά και θεσπίστηκαν υψηλά πρόστιμα για τις περιπτώσεις μη συμμόρφωσης.

Οι επιχειρήσεις έχουν επωμιστεί το κύριο βάρος της συμμόρφωσης, καθώς όλες, σε κάποιο βαθμό, επεξεργάζονται και διαχειρίζονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα (πελατών, προμηθευτών, εργαζομένων, επισκεπτών κ.λπ.). Στην πράξη, **δεν υπάρχει επιχείρηση με δραστηριότητα στην ΕΕ, ανεξαρτήτως κλάδου και μεγέθους, που να μην δεσμεύεται από τους σχετικούς κανόνες**. Πέρα από την υποχρέωση συμμόρφωσης, η σωστή εφαρμογή των κανόνων του **GDPR μπορεί να βοηθήσει στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και στην ενδυνάμωση των σχέσεων εμπιστοσύνης μεταξύ πολιτών και επιχειρήσεων**. Χαρακτηριστικά αναφέρεται πως το 32% των καταναλωτών παγκοσμίως δίνει ουσιαστική σημασία στην προστασία των δεδομένων και για **9 στους 10 από αυτούς αποτελεί το πιο σημαντικό στοιχείο στις αγορές τους (Δ2, Δ3)**. Παράλληλα, επιταχύνει τη **διείσδυση ψηφιακών εργαλείων, ενώ ενισχύει τις προσπάθειες για τη διασφάλιση ισότιμων όρων ανταγωνισμού σε ευρωπαϊκό επίπεδο.**

Ο ΣΕΒ υποστηρίζει ήδη από το 2018 τις επιχειρήσεις μέλη του, ώστε η μετάβασή τους στην GDPR εποχή να είναι ομαλή και επωφελής. Επιδιώξαμε όχι μόνο την καθοδήγηση με **πρακτικές συμβουλές** για τις απαιτήσεις του Κανονισμού, αλλά και την εμπέδωση μιας **συνολικής αλλαγής νοοτροπίας συμμόρφωσης**. Με σχετική εκδήλωση, Special Report και ειδική μελέτη ο GDPR παρουσιάστηκε όχι απλά σαν ένα κανονιστικό βάρος, αλλά ως μια ευκαιρία αλλαγής του επιχειρηματικού μοντέλου και εργαλείου μετάβασης στην ψηφιακή εποχή.

Η εθνική προσαρμογή στον Γενικό Κανονισμό για την Προστασία Δεδομένων (GDPR)

Η Ελλάδα ήταν η προτελευταία χώρα που προσάρμοσε το εθνικό της δίκαιο στον GDPR. Ο Ν.4624/2019 προσδιορίζει τα εθνικά μέτρα προσαρμογής στους κανόνες του GDPR, και εκσυγχρονίζει το εθνικό πλαίσιο με την επιδίωξη να αποκαταστήσει τη ρυθμιστική αβεβαιότητα στις ελληνικές επιχειρήσεις. Προσδιορίζει μια γενική νομική βάση επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων από τους δημόσιους φορείς, ορίζει την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (ΑΠΔΠΧ) ως εθνική εποπτική αρχή για την εφαρμογή του GDPR, αποσαφηνίζει το πλαίσιο επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων στις σχέσεις απασχόλησης, θεσπίζει όρια ηλικίας για την έγκυρη συγκατάθεση, εισάγει περιορισμούς στην άσκηση των δικαιωμάτων των πολιτών, ενώ ορίζει και ζητήματα όπως η διαπίστευση των φορέων πιστοποίησης συμμόρφωσης στον GDPR, η εκπροσώπηση υποκειμένων δεδομένων από συλλογικούς φορείς και οι ποινικές και διοικητικές κυρώσεις.

Ωστόσο, όπως τονίζει και σχετική γνωμοδότηση της ΑΠΔΠΧ (υπ' αριθμ. 1/2020), ο εθνικός νόμος περιλαμβάνει διατάξεις αμφίβολης συμβατότητας προς τον GDPR ή διατάξεις που χρειάζονται ερμηνεία, και επιφυλάσσεται για την εφαρμογή τους. Χαρακτηριστικά αναφέρονται η ελλιπής εξειδίκευση της νόμιμης επεξεργασίας ειδικών κατηγοριών προσωπικών δεδομένων, των προσωπικών δεδομένων των εργαζόμενων, αλλά και η εισαγωγή ευρειών εξαιρέσεων στην ικανοποίηση δικαιωμάτων πολιτών.

Πρώτη αξιολόγηση του GDPR

Τον Ιούνιο του 2020 **η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε** την **πρώτη έκθεση αξιολόγησης του GDPR**. Η γενική εκτίμηση είναι ότι ο Κανονισμός **εκπλήρωσε επιτυχώς** τους δύο κύριους στόχους του, δηλαδή την ενίσχυση της προστασίας προσωπικών δεδομένων και τη διασφάλιση της ελεύθερης ροής τους εντός της ΕΕ. Από τον Μάιο 2018 έχουν υποβληθεί στις διάφορες εποπτικές αρχές των κρατών μελών της ΕΕ περισσότερες από **275.000 καταγγελίες για παραβιάσεις προσωπικών δεδομένων**, ενώ εκτιμάται ότι **το 69% των πολιτών της ΕΕ άνω των 16 ετών** έχουν ακούσει για τον GDPR **(Δ6)**. Σημαντική παρακαταθήκη για τη συνεκτική κατανόηση και εφαρμογή των νέων κανόνων αποτελεί και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων (ΕΣΠΔ) που εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές για την παροχή διευκρινίσεων σε καίρια θέματα του GDPR **(Δ7)**.

Όμως, όπως υπογραμμίζει και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, παραμένουν ζητούμενα η **πλήρης εναρμόνιση** των εθνικών νομοθεσιών στον GDPR, η αποτροπή εθνικών υπερβάσεων (gold plating) και η **ενίσχυση του συστήματος**

Τομέας Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος και Ρυθμιστικών Πολιτικών

Διευθυντής: Μιχάλης Μητσόπουλος
Senior Advisor: Αθηνά Βουνάτσου
Senior Advisor: Αυγή Οικονομίδου
Associate Advisor: Κρυσταλί Μπούρχα

Για πληροφορίες: eper@sev.org.gr

επιτήρησης της εφαρμογής και επιβολής του GDPR με αναβαθμισμένη συνεργασία των εθνικών εποπτικών αρχών και επαρκή χρηματοδότησή τους. Άλλες προκλήσεις μετά από αυτή την πρώτη περίοδο εφαρμογής περιλαμβάνουν την **υποστήριξη πολιτών και επιχειρήσεων στην εφαρμογή του GDPR** από ΕΕ και εθνικές εποπτικές αρχές με την παροχή πρακτικών και εύκολα κατανοητών οδηγιών και εργαλείων, τη συνεχή **επιτήρηση από την ΕΕ της εφαρμογής του GDPR σε νέες τεχνολογίες** (όπως AI και Blockchain) και την επέκταση των συμφωνιών της ΕΕ με τρίτες χώρες.

Οι προκλήσεις που έρχονται σε ευρωπαϊκό επίπεδο

Η επόμενη σημαντική εξέλιξη στο πεδίο της προστασίας των προσωπικών δεδομένων και της ιδιωτικότητας στην Ευρώπη αναμένεται να είναι η υιοθέτηση ενός νέου Κανονισμού e-Privacy που θα αντικαταστήσει την Οδηγία 2002/58/ΕΚ για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες. Επίσης, επιδιώκεται η αξιοποίηση των διαρκώς αυξανόμενων δεδομένων ως πηγή καινοτομίας και μοχλός ανάπτυξης. Σε αυτή την κατεύθυνση, η ΕΕ υιοθέτησε στις αρχές του 2020 την Ευρωπαϊκή Στρατηγική για τα Δεδομένα, για τη **δημιουργία μιας ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς δεδομένων με ομοιόμορφους κανόνες** και κοινούς χώρους δεδομένων σε στρατηγικούς τομείς, όπως η μεταποίηση, η υγεία και η ενέργεια.

Προτάσεις του ΣΕΒ για την επόμενη μέρα του GDPR

Για την εθνική νομοθεσία

1. Αποσαφήνιση καίριων ζητημάτων εφαρμογής, όπως: σαφέστερο πλαίσιο επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων στις εργασιακές σχέσεις, προστασίας των δεδομένων ανηλίκων, προϋποθέσεων επιβολής κυρώσεων.
2. Διευθέτηση των αποκλίσεων εντός τους πλαισίου του GDPR και εξειδίκευση των απαιτήσεων εφαρμογής τους (π.χ. ειδικές κατηγορίες προσωπικών δεδομένων).
3. Συνεκτίμηση των αξιολογήσεων της ΑΠΔΠΧ και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και διεξαγωγή δημοσίου διαλόγου με τη συμμετοχή των επιχειρήσεων.

Για την Εποπτική Αρχή

4. Εντατικοποίηση των συστάσεων και κατευθυντήριων γραμμών σε ζητήματα εφαρμογής των κανόνων προστασίας προσωπικών δεδομένων, και αξιοποίηση διεθνών καλών πρακτικών.
5. Εμπέδωση του πρωταρχικού ρόλου της ΑΠΔΠΧ έναντι της δημόσιας διοίκησης, πολιτών και επιχειρήσεων στην αξιολόγηση και εφαρμογή των κανόνων για τα προσωπικά δεδομένα.
6. Πλήρης ενεργοποίηση της εργαλειοθήκης του GDPR με εγκεκριμένους κώδικες δεοντολογίας και ολοκλήρωση των συμπληρωματικών απαιτήσεων διαπίστευσης φορέων πιστοποίησης συμμόρφωσης.
7. Επαρκής στελέχωση και χρηματοδότηση της ΑΠΔΠΧ.

Για το ευρωπαϊκό πλαίσιο

8. Παρακολούθηση ρυθμιστικών εξελίξεων και του έργου των εποπτικών αρχών στα κράτη-μέλη για την ενιαία ερμηνεία και εφαρμογή των κανόνων του GDPR.
9. Εναρμόνιση νεότερων ρυθμιστικών πρωτοβουλιών της ΕΕ για τη διαχείριση των δεδομένων στο πλαίσιο του GDPR.
10. Πρακτική καθοδήγηση για την ενιαία εφαρμογή του GDPR με έμφαση στην προσαρμογή τους στις απαιτήσεις των νέων τεχνολογιών και διαμόρφωση εργαλείων-προτύπων για την υποστήριξη της συμμόρφωσης τους.

Για τις επιχειρήσεις

11. Διαρκής ενημέρωση για τις υποχρεώσεις τους και αποτελεσματικοί μηχανισμοί διακυβέρνησης για την τήρηση των κανόνων συμμόρφωσης.
12. Επικαιροποίηση πολιτικών προστασίας των προσωπικών δεδομένων και σχετικών ενημερώσεων και διατήρηση λειτουργικών, και φιλικών προς τον χρήστη εργαλείων άσκησης δικαιωμάτων.
13. Επιλογή συνεργατών με διαπιστωμένες επαρκείς εγγυήσεις συμμόρφωσης και ακριβής χαρακτηρισμός των GDPR ρόλων σε κάθε σχέση συνεργασίας.
14. Επανεξέταση συμβατότητας των πολιτικών και εργαλείων συμμόρφωσης υπό το πρίσμα των ρυθμιστικών εξελίξεων ως προς την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων των εργαζομένων.
15. Πλήρης προσαρμογή των ψηφιακών δραστηριοτήτων και εργαλείων (ιστοσελίδες, mobile εφαρμογές, κλπ.).

Για τους πολίτες / καταναλωτές

16. Μεγαλύτερη εξοικείωση με τα δικαιώματά τους και τους τρόπους αποτελεσματικής περιγραφής και άσκησης αιτημάτων τους.
17. Διεκδίκηση πληρέστερης ενημέρωσης για τις συνέπειες της επεξεργασίας των προσωπικών τους δεδομένων και τα δικαιώματά τους. Ενίσχυση εκπαιδευτικών δράσεων και προγραμμάτων ενημέρωσης εποπτικής Αρχής και δημόσιας διοίκησης με τη συμβολή των επιχειρήσεων.

Το παρόν συντάχθηκε από τον Τομέα Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος και Ρυθμιστικών Πολιτικών του ΣΕΒ, αξιοποιώντας στοιχεία που παράχθηκαν στο πλαίσιο του έργου «Μηχανισμός παρακολούθησης των αλλαγών και υποστήριξης των δράσεων ανάπτυξης και προσαρμοστικότητας της βιομηχανίας», το οποίο συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) μέσω του ΕΠ «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία».

Δύο χρόνια πριν: η νέα εποχή στην προστασία προσωπικών δεδομένων…

Έχουν περάσει δύο χρόνια περίπου από τότε που ξεκίνησε να εφαρμόζεται σε όλα τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) ο Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων (γνωστός ως General Data Protection Regulation - GDPR)[1]. Πρόκειται για το ρυθμιστικό πλαίσιο που προστατεύει τους πολίτες από την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων τους στην Ευρώπη. Στον πυρήνα του βρίσκεται το δικαίωμα των πολιτών να ενημερώνονται για τη συλλογή, αποθήκευση και διαχείριση των προσωπικών τους δεδομένων και η υποχρέωση των επιχειρήσεων να εξηγούν τους τρόπους αποθήκευσης και χρήσης των δεδομένων, να δικαιολογούν το νόμιμο λόγο, και να ζητούν συγκατάθεση πριν τη συλλογή τους.

Προέκυψε από την ανάγκη υιοθέτησης κοινών κανόνων σε όλες τις χώρες της ΕΕ σε ένα συνεκτικό και σύγχρονο πλαίσιο προστασίας των προσωπικών δεδομένων. *Συνεκτικό*, καθώς η εφαρμογή των προηγούμενων κανόνων (Οδηγία 95/46/ΕΚ) δεν ήταν ομοιόμορφη με αποτέλεσμα διαφορετικά επίπεδα προστασίας της ιδιωτικότητας και ανισομερείς υποχρεώσεις μεταξύ των επιχειρήσεων στην Ευρώπη. *Σύγχρονο*, γιατί τόσο η ραγδαία ψηφιακή εξέλιξη, όσο και η αυξανόμενη ανάγκη για ελεύθερη ροή και διασυνοριακή διαβίβαση πληροφοριών, απαιτούσαν νέους κανόνες που θα εξισορροπούσαν μεταξύ της προστασίας των ατομικών δικαιωμάτων και της διακίνησης των δεδομένων.

Οι **αλλαγές** που έφερε το GDPR σε σχέση με το προηγούμενο καθεστώς ήταν **πολλές και κρίσιμες**:

- **Ενισχυμένα δικαιώματα για τα υποκείμενα των προσωπικών δεδομένων** και διεύρυνση της προστασίας τους (όπως π.χ. το δικαίωμα στη λήθη, στη φορητότητα).
- **Αυξημένες απαιτήσεις για τους υπευθύνους επεξεργασίας** ανεβάζοντας τον πήχη της συμμόρφωσης και την απόδειξη αυτής.
- **Υψηλά πρόστιμα σε περίπτωση μη συμμόρφωσης**, έως €20 εκ. ή το 4% του συνολικού παγκόσμιου ετήσιου κύκλου εργασιών (ανάλογα με το ποιο είναι υψηλότερο).

Οι επιχειρήσεις κλήθηκαν να σηκώσουν το βάρος της συμμόρφωσης στις νέες υποχρεώσεις του GDPR, καθώς όλες, σε κάποιο βαθμό, επεξεργάζονται και διαχειρίζονται κατά την καθημερινή τους λειτουργία δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα εργαζομένων, προμηθευτών, πελατών, καταναλωτών, συνεργατών, επισκεπτών κ.ά. και λογοδοτούν για τη νομιμότητα της επεξεργασίας αυτής. Στην πράξη, **δεν υπάρχει επιχείρηση με δραστηριότητα στην ΕΕ, ανεξαρτήτως κλάδου και μεγέθους, που να μην δεσμεύεται από τους κανόνες αυτούς**.

Για τον ΣΕΒ, η υποστήριξη των επιχειρήσεων στην ομαλή μετάβασή τους στην GDPR εποχή αποτέλεσε προτεραιότητα. Ήδη από το Φεβρουάριο του 2018 με σχετική εκδήλωση και λίγους μήνες αργότερα, με την έκδοση Special Report και ειδικής θεματικής μελέτης παρείχε όχι μόνο καθοδήγηση στις επιχειρήσεις με **πρακτικές συμβουλές** για τις απαιτήσεις του Κανονισμού, αλλά επεδίωξε να μεταφέρει μια **συνολική αλλαγή νοοτροπίας συμμόρφωσης**: ο GDPR δεν είναι απλά και μόνο ένα κανονιστικό «βάρος», αλλά **μια ευκαιρία αλλαγής του επιχειρηματικού μοντέλου που μπορεί να βελτιώσει την ανταγωνιστικότητα και να αποτελέσει ευκαιρία εισόδου και εδραίωσης στον κόσμο της ψηφιακής οικονομίας (Δ1)**.

[1] Δείτε **εδώ** συγκεντρωμένους τους ορισμούς των βασικότερων εννοιών του Κανονισμού, προς διευκόλυνσή σας.

Δ1. Η σημασία της συμμόρφωσης: υπεύθυνες και ανταγωνιστικές επιχειρήσεις

1. Ανταγωνιστικό πλεονέκτημα – Ισχυρές σχέσεις εμπιστοσύνης

Η εφαρμογή αξιόπιστου πλαισίου προστασίας προσωπικών δεδομένων **ενισχύει την εμπιστοσύνη** των καταναλωτών, των πελατών, των προμηθευτών και κάθε τρίτου συνεργάτη της επιχείρησης στα προϊόντα και τις υπηρεσίες της και προάγει **τη φήμη της και το συνολικό της αποτύπωμα στην αγορά.** Αποτελεί έμπρακτη δέσμευση για την υιοθέτηση μιας υπεύθυνης συμπεριφοράς με την εκτέλεση των νόμιμων υποχρεώσεών της, τον σεβασμό των δικαιωμάτων των συναλλασσόμενων μαζί της και τη διατήρηση σχέσεων καλής συνεργασίας να βρίσκεται στο επίκεντρο της επιχειρηματικής λειτουργίας.

Η εφαρμογή ενισχυμένου πλαισίου προστασίας προσωπικών δεδομένων έχει άμεσο επιχειρηματικό όφελος, καθώς αποτελεί βασικό κριτήριο για τις επιλογές που κάνουν καταναλωτές, πελάτες και προμηθευτές. Χαρακτηριστικά, το 32% των καταναλωτών παγκοσμίως δίνει ουσιαστική σημασία στην προστασία των δεδομένων και από αυτούς **9 στους 10 πραγματοποιούν τις αγορές τους αξιολογώντας αυτό το στοιχείο ως το πιο σημαντικό στις αγορές τους (Δ2** και **Δ3)**.

2. Καινοτόμες λύσεις – Ψηφιακός μετασχηματισμός

Η προσαρμογή στον GDPR αποτελεί μια **«ψηφιακή ευκαιρία»**. Οι ανάγκες συνεχούς συμμόρφωσης στους νέους κανόνες με ακρίβεια και ταχύτητα **επιταχύνουν τη διείσδυση ψηφιακών εργαλείων** στην επιχειρηματική λειτουργία, προωθώντας συνολικά τον ψηφιακό μετασχηματισμό, περιορίζοντας σημαντικά κόστη και περιττές διοικητικές διαδικασίες και εξοικονομώντας χρόνο και πόρους. Παράλληλα, με τον GDPR οι επιχειρήσεις διαθέτουν εργαλεία συμμόρφωσης που τις βοηθούν να **επενδύσουν ασφαλέστερα στις τεχνολογικές εξελίξεις και στην εφαρμογή καινοτόμων λύσεων** (όπως εργαλεία για τη διαχείριση των προσωπικών δεδομένων και την ψηφιακή επικοινωνία με υποκείμενα των δεδομένων και διαχείριση των αιτημάτων τους). Οι επιχειρήσεις που θα μπορέσουν να διατηρήσουν υψηλό και συγχρόνως αποδοτικό επίπεδο συμμόρφωσης είναι αυτές που θα μπορούν να ενσωματώνουν ολοένα και πιο εξελιγμένες ψηφιακές λύσεις.

3. Ελεύθερη ροή δεδομένων – Νέες επιχειρηματικές ευκαιρίες

Το νέο πλαίσιο προστασίας προσωπικών δεδομένων προωθεί την ελεύθερη διακίνηση της πληροφορίας θέτοντας συγκεκριμένους **κανόνες διευκόλυνσης και ελάχιστες εγγυήσεις επάρκειας για την ανταλλαγή δεδομένων μεταξύ επιχειρήσεων**, αλλά **και διασυνοριακών διαβιβάσεων** από την ΕΕ σε τρίτες χώρες.

Οι κανόνες αυτοί μπορούν να **μετατραπούν σε ευκαιρίες για τη διεύρυνση της επιχειρηματικής δράσης** σε διεθνές επίπεδο και για την αναζήτηση **αξιόπιστων επιχειρηματικών εταίρων** με τους οποίους είναι πλέον δυνατή η ανταλλαγή μεγάλου όγκου πληροφοριών βάσει ενός κοινού προκαθορισμένου πλαισίου προστασίας των δεδομένων.

4. Ισότιμος ανταγωνισμός – Υγιής αγορά

Συμμόρφωση στους ομοιόμορφους για όλη την ευρωπαϊκή αγορά κανόνες του GDPR σημαίνει κατοχύρωση **ισότιμων όρων ανταγωνισμού** και **υψηλή ετοιμότητα συμμόρφωσης σε πλήθος άλλων υποχρεώσεων** που έχει μια επιχείρηση.

Οι κανόνες προστασίας προσωπικών δεδομένων **συνδέονται ολοένα και περισσότερο με πολιτικές και κανόνες που εφαρμόζονται σε άλλους τομείς**, όπως ο ελεύθερος ανταγωνισμός, η προστασία καταναλωτή, οι τηλεπικοινωνίες, η ενέργεια και η υγεία, όπου γίνεται εκτεταμένη επεξεργασία δεδομένων. Ανεπαρκής προστασία των προσωπικών δεδομένων μπορεί να αποτελέσει πηγή **αθέμιτου ανταγωνιστικού προβαδίσματος** από μη συμμορφούμενες επιχειρήσεις.

Δ2. Το «προφίλ» των σύγχρονων καταναλωτών σε σχέση με την προστασία δεδομένων
Δείγμα: 2.600 ενήλικες ερωτώμενοι από 12 χώρες (Αυστραλία, Βραζιλία, Γαλλία, Γερμανία, Ην. Βασίλειο, ΗΠΑ, Ιαπωνία, Ινδία, Ισπανία, Ιταλία, Κίνα, Μεξικό)
Περίοδος έρευνας: Μάιος 2019
Πηγή: CISCO, Consumer Privacy Survey, November 2019

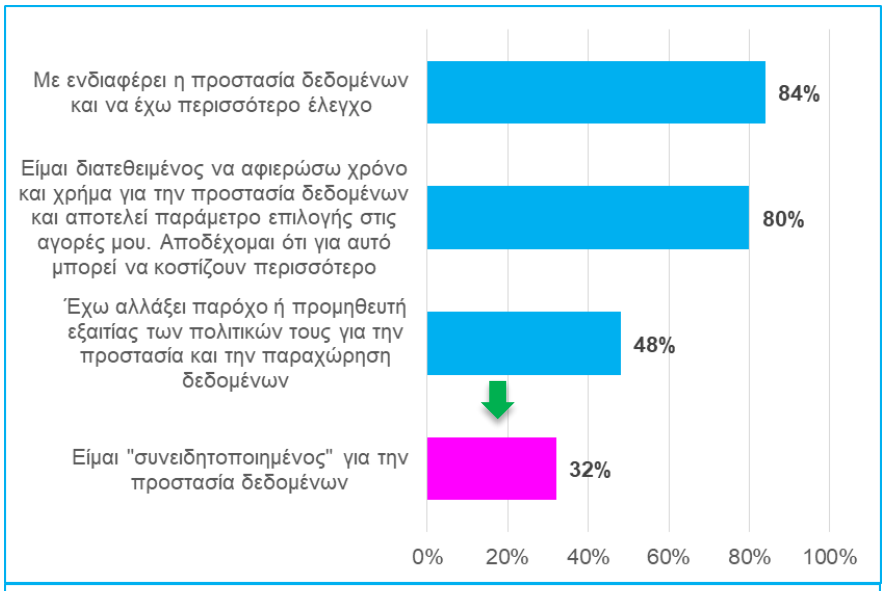

Δ3. Ποσοστό καταναλωτών που πιστεύει ότι ο τρόπος διαχείρισης των δεδομένων αποτελεί καταλυτικό παράγοντα για την πραγματοποίηση μιας αγοράς
Πηγή: CISCO, Consumer Privacy Survey, November 2019

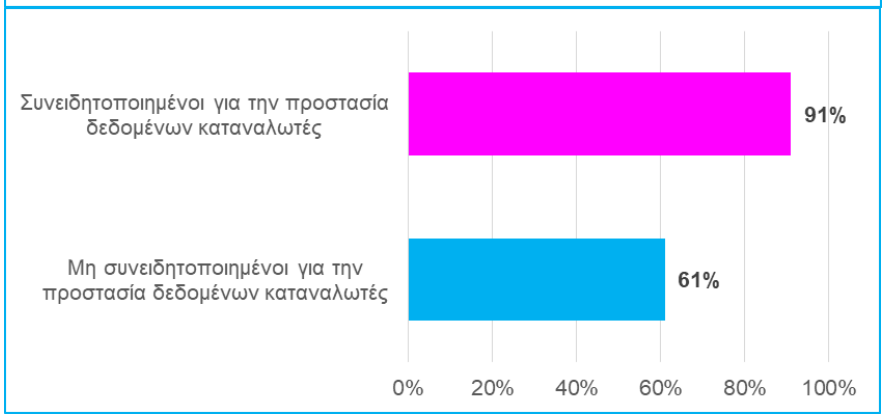

Η συμμόρφωση στις απαιτήσεις του GDPR χτίζει σχέσεις εμπιστοσύνης, ιδιαίτερα με τους καταναλωτές, προστατεύει τη φήμη, επιταχύνει τη διείσδυση ψηφιακών εργαλείων στην επιχειρηματική λειτουργία και μπορεί να αποτελέσει πηγή ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος.

Δύο χρόνια μετά: οι εξελίξεις που μεσολάβησαν την περίοδο 2018-2020

Η δράση της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα

Με την εφαρμογή του GDPR αναβαθμίστηκε σημαντικά ο ρόλος των εθνικών εποπτικών αρχών, οι οποίες εξοπλίστηκαν με κρίσιμα εργαλεία επιτήρησης και επιβολής των σχετικών κανόνων προστασίας, αλλά και υποστήριξης πολιτών και επιχειρήσεων στην ορθή εφαρμογή των νέων κανόνων.

Τη διετία 2018-2020, οι αποφάσεις και οδηγίες που εξέδωσε η ελληνική Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (ΑΠΔΠΧ) **παρείχαν χρήσιμες διευκρινίσεις και κατευθύνσεις προς τις επιχειρήσεις** σχετικά με διάφορα ζητήματα εφαρμογής του GDPR. Ενδεικτικά αναφέρονται οι διευκρινίσεις σχετικά με τα είδη των πράξεων επεξεργασίας που υπόκεινται σε διενέργεια εκτίμησης αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων (ΕΑΠΔ), τη βιντεοεπιτήρηση, τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες, την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων των εργαζόμενων και τους όρους λήψης συγκατάθεσης.

Ως προς τον ελεγκτικό της ρόλο και έργο, την ίδια περίοδο επέβαλε **πρόστιμα ύψους €725 χιλ. για παραβάσεις του GDPR**, σε επτά περιπτώσεις **(Δ4 και Δ5)**.

Δ4. Τα νούμερα της ΑΠΔΠΧ για τη διετία 25/05/2018-24/05/2020	
Πρόστιμα που αφορούν αυστηρά διατάξεις του ΓΚΠΔ, σε ευρώ	725.000
Καταγγελίες / Προσφυγές που υποβλήθηκαν, σε πλήθος	1.996
Καταγγελίες / Προσφυγές που έχουν διεκπεραιωθεί, σε πλήθος	896
Περιστατικά παραβίασης δεδομένων κατά GDPR που έχουν γνωστοποιηθεί, σε πλήθος	247
Περιστατικά παραβίασης δεδομένων κατά e-Privacy που έχουν γνωστοποιηθεί, σε πλήθος	49
Αριθμός Κωδίκων Δεοντολογίας που έχουν κατατεθεί στην Αρχή, σε πλήθος (δεν έχουν εγκριθεί)	2
Πηγή: Δελτίο Τύπου ΑΠΔΠΧ, 25/05/2020	

Ο κρίσιμος ρόλος της ΑΠΔΠΧ αναδείχθηκε ιδίως στο διάστημα που προηγήθηκε της ψήφισης του εθνικού νόμου προσαρμογής στον GDPR όταν οι επιχειρήσεις, από τη μια πλευρά επιζητούσαν συγκεκριμένες κατευθύνσεις για το τι ακριβώς σημαίνουν οι νέες τους υποχρεώσεις, και από την άλλη καλούνταν να τις εφαρμόσουν στο πλαίσιο απαρχαιωμένων εθνικών κανόνων που δεν είχαν ακόμη αντικατασταθεί. Εκείνη την περίοδο προσέφερε καίρια καθοδήγηση στις επιχειρήσεις προκειμένου να μπορέσουν να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις συμμόρφωσής τους.

Δ5. Πρόστιμα που έχει επιβάλει η ΑΠΔΠΧ για παραβίαση των προβλέψεων του ΓΚΠΔ	
Απόφαση ΑΠΔΠΧ	**Σύντομη περιγραφή**
Απόφαση 26/2019	Παράνομη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των εργαζομένων της εταιρείας.
Απόφαση 31/2019	Παραβίαση της αρχής της ακρίβειας και της προστασίας των δεδομένων ήδη από τον σχεδιασμό κατά την τήρηση προσωπικών δεδομένων συνδρομητών.
Απόφαση 34/2019	Μη ικανοποίηση του δικαιώματος εναντίωσης και παραβίαση της αρχής της προστασίας των δεδομένων ήδη από τον σχεδιασμό κατά την τήρηση προσωπικών δεδομένων συνδρομητών.
Απόφαση 38/2019	Αζήτητες τηλεφωνικές κλήσεις για σκοπό προώθησης προϊόντων και υπηρεσιών.
Απόφαση 43/2019	Παράνομο σύστημα βιντεοεπιτήρησης και παραβίαση δικαιώματος πρόσβασης εργαζομένου.
Απόφαση 44/2019	Παράνομη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων μέσω διακομιστή και παράβαση της αρχής της ασφαλούς επεξεργασίας των δεδομένων.

Απόφαση 2/2020	Εκπρόθεσμη ενημέρωση του υποκείμενου των δεδομένων για την αδυναμία άμεσης ανταπόκρισης και ικανοποίησης του δικαιώματος πρόσβασης.
Πηγή: Σχετικές Αποφάσεις ΑΠΔΠΧ	

Η εθνική προσαρμογή στον Γενικό Κανονισμό για την Προστασία Δεδομένων (GDPR): ο Νόμος 4624/2019

Στην Ελλάδα η προσαρμογή στο εθνικό δίκαιο του GDPR πραγματοποιήθηκε με ένα και πλέον χρόνο καθυστέρηση και αφού ήταν στις τελευταίες δύο χώρες[2] της ΕΕ που δεν είχαν υιοθετήσει τα απαραίτητα συμπληρωματικά μέτρα εφαρμογής του GDPR. Την ίδια στιγμή, η καθυστέρηση ενσωμάτωσης της Οδηγίας 2016/680 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από διωκτικές αρχές (γνωστής ως «Αστυνομικής Οδηγίας») είχε οδηγήσει στην παραπομπή της χώρας μας στο Δικαστήριο της ΕΕ με απειλούμενες κυρώσεις ύψους €5.287,50 για κάθε ημέρα καθυστέρησης.

Μετά από σύντομη δημόσια διαβούλευση, ψηφίστηκε στις 26/08/2019 με τη διαδικασία του κατεπείγοντος ο Ν. 4624/2019 για την προσαρμογή της ελληνικής έννομης τάξης στον GDPR και για την ενσωμάτωση της Αστυνομικής Οδηγίας[3] (Οδηγία ΕΕ 2016/680). Ο νόμος αυτός προσδιορίζει τα εθνικά μέτρα που συμπληρώνουν και εξειδικεύουν τους κανόνες του GDPR, εκσυγχρονίζει και αποσαφηνίζει το πλαίσιο σύμφωνα με τις νέες απαιτήσεις και αντιμετωπίζει τη ρυθμιστική αβεβαιότητα που εύλογα προκαλούσε ανησυχία, αλλά και πρόσθετη επιβάρυνση, στις ελληνικές επιχειρήσεις. **Όμως, παραμένουν ζητήματα που χρήζουν ερμηνείας και άλλα, όπου διαπιστώνεται υπέρβαση του πλαισίου εφαρμογής του Κανονισμού.**

Οι κυριότερες ρυθμίσεις του Ν. 4624/2019:

- **Ειδικότερες διατάξεις για την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων από δημόσιους φορείς:** Προβλέπεται μια «γενική» νομική βάση για την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων από το Δημόσιο και προσδιορίζεται ο ορισμός, ο ρόλος και τα καθήκοντα του Υπευθύνου Προστασίας Δεδομένων (ΥΠΔ) στους δημόσιους φορείς.
- **Διατάξεις για τη συγκρότηση, λειτουργία και αρμοδιότητες της ΑΠΔΠΧ:** Η ΑΠΔΠΧ ορίζεται ως η εθνική εποπτική αρχή με αρμοδιότητα την εποπτεία εφαρμογής του GDPR και κάθε άλλης ρύθμισης που αφορά στην προστασία των προσωπικών δεδομένων και αντιστοίχως προσαρμόζονται ο ρόλος και οι αρμοδιότητές της (π.χ. καταργείται η χορήγηση άδειας συλλογής και επεξεργασίας ευαίσθητων δεδομένων και η υποχρέωση γνωστοποίησης βιντεοεπιτήρησης στην ΑΠΔΠΧ και εισάγονται νέες διαδικασίες ενώπιόν της, όπως η έγκριση κωδίκων δεοντολογίας και κριτηρίων πιστοποίησης και ο σχεδιασμός κριτηρίων διαπίστευσης).
- **Αποσαφήνιση του πλαισίου επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων στις σχέσεις απασχόλησης:** Η εκτέλεση της σύμβασης εργασίας προβλέπεται ως η κατ' εξοχήν νομική βάση για την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων εργαζομένων στο πλαίσιο των εργασιακών σχέσεων. Μόνο κατ' εξαίρεση είναι νόμιμη η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων που βασίζεται στη συγκατάθεση του εργαζόμενου και μόνο εφ' όσον αυτή προκύπτει ότι είναι αποτέλεσμα ελεύθερης επιλογής. Η

[2] Η Σλοβενία παραμένει ακόμα το μοναδικό κράτος-μέλος που δεν έχει ενσωματώσει στο εθνικό δίκαιο τις προβλέψεις του GDPR.

[3] Σημειώνεται ότι η ενσωμάτωση της Αστυνομικής Οδηγίας στο ίδιο νομοθέτημα με την προσαρμογή του GDPR δεν ήταν υποχρεωτική, αλλά μια επιλογή του Έλληνα νομοθέτη, για την οποία διαπιστώνονται ήδη προβληματικά σημεία (όπως για παράδειγμα η επανάληψη ορισμών που προβλέπονται και από τον GDPR).

βιντεοεπιτήρηση εντός των χώρων εργασίας επιτρέπεται μόνο εάν είναι απαραίτητη για την προστασία προσώπων και αγαθών και ενημερώνονται εγγράφως οι εργαζόμενοι.

- **Συγκατάθεση ανηλίκου:** Θεσπίζεται κατώτατο όριο ηλικίας στα 15 έτη για την έγκυρη συγκατάθεση ανηλίκου στον τομέα της προσφοράς υπηρεσιών της κοινωνίας των πληροφοριών (ΚτΠ), δηλαδή στο ψηφιακό περιβάλλον. Για ανηλίκους κάτω των 15 ετών απαιτείται η συγκατάθεση του νόμιμου αντιπροσώπου τους.
- **Νομιμότητα επεξεργασίας ειδικών κατηγοριών προσωπικών δεδομένων** (όπως δεδομένα υγείας και βιομετρικά στοιχεία): Διευρύνονται οι περιπτώσεις νόμιμης επεξεργασίας των ειδικών κατηγοριών προσωπικών δεδομένων σε σχέση με τα προβλεπόμενα στον GDPR.
- **Άσκηση των δικαιωμάτων του υποκειμένου των δεδομένων:** Εισάγονται εξαιρέσεις και περιορισμοί στην άσκηση των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων, ιδίως αυτών που αφορούν στην ενημέρωση για την επεξεργασία τους, στην πρόσβαση σε αυτά, στη γνωστοποίηση παραβιάσεων και στη διαγραφή. Με τον τρόπο αυτό καθορίζονται οι περιπτώσεις στις οποίες οι υπεύθυνοι επεξεργασίας επιτρέπεται να «αντιτάσσονται» στα αντίστοιχα αιτήματα των υποκειμένων των δεδομένων.
- **Διαπίστευση των φορέων πιστοποίησης για τη βεβαίωση συμμόρφωσης με τον GDPR:** Η διαπίστευση των φορέων που θα πιστοποιούν τη συμμόρφωση υπευθύνων και εκτελούντων την επεξεργασία στον GDPR θα πραγματοποιείται από το Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης (ΕΣΥΔ), σύμφωνα με τις απαιτήσεις που ορίζονται από την ΑΠΔΠΧ.
- **Εκπροσώπηση υποκειμένων δεδομένων από συλλογικούς φορείς:** Τα υποκείμενα των δεδομένων μπορούν να αναθέτουν σε μη κερδοσκοπικούς φορείς, οργανισμούς, σωματεία που δραστηριοποιούνται για την προστασία των προσωπικών δεδομένων την υποβολή καταγγελιών στο όνομά τους ενώπιον της ΑΠΔΠΧ ή και την άσκηση προσφυγής εκ μέρους τους κατά αποφάσεων της ΑΠΔΠΧ.
- **Ποινικές και διοικητικές κυρώσεις:** Ορίζονται ποινικές κυρώσεις (κατά περίπτωση, ποινές φυλάκισης/κάθειρξης και χρηματική ποινή) για όποιο πρόσωπο, χωρίς να έχει το δικαίωμα, λαμβάνει γνώση ή προβαίνει σε παράνομη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων ή σε περαιτέρω διαβίβαση και γνωστοποίησή τους σε μη δικαιούμενους τρίτους. Προβλέπεται ρητά και για τους φορείς του δημοσίου τομέα η δυνατότητα επιβολής διοικητικού προστίμου έως €10 εκ. για παραβάσεις του GDPR και του εθνικού νόμου.

Στο διάστημα μέχρι τον εθνικό νόμο, η ΑΠΔΠΧ έπαιξε κομβικό ρόλο παρέχοντας χρήσιμες διευκρινίσεις και κατευθύνσεις προς τις επιχειρήσεις μέσα από τις αποφάσεις και οδηγίες που εξέδωσε. Ο νόμος ψηφίστηκε τελικά, τον Αύγουστο του 2019, με καθυστέρηση μεγαλύτερη από ένα χρόνο από την εφαρμογή του GDPR, αλλά και με αρκετά προβλήματα.

Η Γνωμοδότηση της ΑΠΔΠΧ για το Ν. 4624/2019

Τον Ιανουάριο του 2020, η ΑΠΔΠΧ εξέδωσε την υπ' αριθμ. 1/2020 Γνωμοδότηση με την οποία διατυπώνει τις παρατηρήσεις της για το Ν. 4624/2019, με δύο βασικά συμπεράσματα:

- Αναγνωρίζει διατάξεις αμφίβολης συμβατότητας προς τον GDPR ή που χρειάζονται ερμηνεία.
- Επιφυλάσσεται για την εφαρμογή των διατάξεων εκείνων όπου κρίνει ότι βρίσκονται σε αντίθεση με τον GDPR ή συνιστούν ανεπίτρεπτη υπέρβασή του.

Ειδικότερα, η ΑΠΔΠΧ διαπιστώνει τα ακόλουθα επί του εθνικού νόμου:

- **Επεξεργασία προσωπικών δεδομένων από δημόσιους φορείς: Η πρόβλεψη γενικής νομικής βάσης για την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων από δημόσιους φορείς** όταν η επεξεργασία αυτή είναι απαραίτητη για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον ή κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας **δεν εισάγει νέα νομική βάση ούτε αποκλείει την εφαρμογή άλλων νομικών βάσεων του GDPR και συνιστά ανεπίτρεπτη επανάληψη του GDPR στον εθνικό νόμο**.
- **Υπεύθυνοι Προστασίας Δεδομένων (ΥΠΔ) σε δημόσιους φορείς:** Οι διατάξεις που καθορίζουν τον ορισμό και τα καθήκοντα των ΥΠΔ σε δημόσιους φορείς **επαναλαμβάνουν εν πολλοίς τις αντίστοιχες προβλέψεις του GDPR που αφορούν και στους ιδιωτικούς φορείς, χωρίς να προκύπτει ο λόγος της επανάληψης αυτής και μάλιστα μόνο για τους δημόσιους φορείς.** Επιπλέον, η μη γνωστοποίηση των στοιχείων του ΥΠΔ στην ΑΠΔΠΧ όταν αυτό δεν επιτρέπεται για λόγους εθνικής ασφάλειας ή τήρησης καθήκοντος εχεμύθειας δεν βρίσκει έρεισμα στον GDPR.
- **Πράξεις επεξεργασίας από δικαστικές & εισαγγελικές αρχές και για δραστηριότητες εθνικής ασφάλειας:** Παρά την έλλειψη αρμοδιότητάς της στις ανωτέρω περιπτώσεις, η ΑΠΔΠΧ επισημαίνει την **ανάγκη διασφάλισης ελέγχου των κανόνων του GDPR από δικαστικά όργανα και συνεργασίας των αρχών που επεξεργάζονται διαβαθμισμένα προσωπικά δεδομένα μαζί της**.
- **Στελέχωση ΑΠΔΠΧ:** Προτάσσεται μεγαλύτερη συμμετοχή της ΑΠΔΠΧ στις διαδικασίες στελέχωσής της και ενίσχυση των αποδοχών του προσωπικού της.
- **Ειδικές κατηγορίες προσωπικών δεδομένων:** Οι προβλέψεις για την επεξεργασία ειδικών κατηγοριών προσωπικών δεδομένων συνιστούν, κατά ένα μέρος τους, **επανάληψη των διατάξεων του GDPR χωρίς να εξειδικεύουν περαιτέρω τους όρους/απαιτήσεις της νόμιμης επεξεργασίας των δεδομένων αυτών.** Κατά ένα άλλο μέρος, εισάγουν ανεπίτρεπτες παρεκκλίσεις από τον GDPR, διευρύνοντας έτσι τις περιπτώσεις επιτρεπόμενης επεξεργασίας των ειδικών κατηγοριών προσωπικών δεδομένων.
- **Γενετικά δεδομένα:** Η απαγόρευση επεξεργασίας γενετικών δεδομένων θα πρέπει **να επεκταθεί και στο πλαίσιο των εργασιακών σχέσεων**.
- **Επεξεργασία προσωπικών δεδομένων για σκοπούς άλλους από αυτούς της συλλογής:** Οι διατάξεις για την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων από δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς για σκοπούς άλλους από εκείνους για τους οποίους είχαν αρχικά συλλεγεί, **δεν εξειδικεύουν όπως θα έπρεπε τις αντίστοιχες προβλέψεις του GDPR, καθορίζοντας συγκεκριμένες απαιτήσεις και εγγυήσεις** για το σύννομο της περαιτέρω αυτής επεξεργασίας.
- **Εργασιακές σχέσεις: Η περιγραφή της εκτέλεσης σύμβασης ως νομικής βάσης για την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων εργαζομένων έρχεται σε αντίθεση με τον GDPR**, καθώς

μπορεί να εκληφθεί είτε ότι συνιστά επανάληψή του χωρίς την απαραίτητη εξειδίκευση, είτε ότι προβλέπεται ως μοναδική νομική βάση με την οποία αποκλείεται η εφαρμογή των υπόλοιπων νομικών βάσεων (π.χ. έννομο συμφέρον εργοδότη). **Η χρήση της συγκατάθεσης ως νομικής βάσης στο πεδίο των σχέσεων απασχόλησης θα πρέπει να γίνεται μόνο κατ' εξαίρεση** και εφ' όσον έχουν αποκλεισθεί οι άλλες νομικές βάσεις και πληρούνται οι όροι της έγκυρης συγκατάθεσης κατά GDPR. Τέλος, δεν εξειδικεύονται τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται για την προστασία των εννόμων συμφερόντων και θεμελιωδών δικαιωμάτων των εργαζόμενων (ως υποκειμένων των δεδομένων).

- **Ελευθερία έκφρασης και πληροφόρησης:** Με στόχο την εξισορρόπηση με το δικαίωμα στην ελευθερία της έκφρασης και πληροφόρησης **εισάγονται ευρείες εξαιρέσεις ως προς το δικαίωμα στην προστασία των προσωπικών δεδομένων που θέτουν υπό διακινδύνευση τον πυρήνα της προστασίας** αυτής, χωρίς να αιτιολογείται η αναγκαιότητά τους.
- **Δικαιώματα υποκειμένων δεδομένων:** Προβλέπονται εκτεταμένοι **περιορισμοί των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων**, για τους οποίους η ΑΠΔΠΧ επιφυλάσσεται να κρίνει κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της εάν είναι σύμφωνοι με τον GDPR.
- **Καταργούμενες διατάξεις: Δημιουργούνται σημαντικές αμφιβολίες ως προς τις διατάξεις του Ν. 2472/1997 που διατηρούνται σε ισχύ και για το λόγο αυτό οι διατηρούμενες αυτές διατάξεις θα έπρεπε να είχαν ενσωματωθεί στο νέο νόμο**. Για ορισμένες δε από αυτές, προτείνονται νομοτεχνικές βελτιώσεις και αμφισβητείται η καταλληλότητά τους, όπως στην περίπτωση των κυρώσεων του Ν. 3471/2006 (ενσωμάτωση Οδηγίας e-Privacy) όπου προτείνεται η εναρμόνισή τους με τις κυρώσεις του GDPR.

Οι ευρωπαϊκές εξελίξεις την περίοδο 2018-2020

Η δράση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Προστασίας Δεδομένων

Από την έναρξη εφαρμογής του GDPR έχουν υποβληθεί στις εποπτικές αρχές των κρατών-μελών περισσότερες από **275.000 καταγγελίες για παραβιάσεις προσωπικών δεδομένων**, ενώ εκτιμάται ότι **το 69% των πολιτών της ΕΕ άνω των 16 ετών** έχουν ακούσει για τον GDPR **(Δ6)**.

Σημαντική παρακαταθήκη για τη συνεκτική κατανόηση και εφαρμογή των νέων κανόνων αποτελεί και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων (ΕΣΠΔ), το ανεξάρτητο όργανο που συστήθηκε για τη διασφάλιση της ομοιόμορφης εφαρμογής του GDPR και την προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των εθνικών εποπτικών αρχών. Μέχρι τον Μάιο του 2020 το ΕΣΠΔ είχε εκδώσει 14 κατευθυντήριες γραμμές για την παροχή διευκρινίσεων σε καίρια θέματα του GDPR, όπως, μεταξύ άλλων, για τη βιντεοεπιτήρηση, τη λήψη συγκατάθεσης, την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων στο πλαίσιο online υπηρεσιών, τους κώδικες δεοντολογίας και την πιστοποίηση **(Δ7)**.

Δ6. Τα ευρωπαϊκά νούμερα του GDPR τη διετία 2018-2020	
Πολίτες και επιχειρήσεις που έχουν συμβουλευτεί την ιστοσελίδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τον Κανονισμό, σε πλήθος	4.300.000
Καταγγελίες / Προσφυγές που υποβλήθηκαν από πολίτες στις εθνικές αρχές των χωρών τους σχετικά με παραβιάσεις του Κανονισμού, σε πλήθος (Μάιος 2018-Νοέμβριος 2019)	275.000

Πρόστιμα που έχουν εκδώσει οι εθνικές αρχές, σε πλήθος (Μάιος 2018-Νοέμβριος 2019)	785
Αποφάσεις που υποβλήθηκαν μέσω του "μηχανισμού μιας στάσης", σε πλήθος (Μάιος 2018-Δεκέμβριος 2019)	141
Περιπτώσεις παροχής αμοιβαίας συνδρομής μεταξύ εποπτικών αρχών, σε πλήθος	115
Γνώμες που έχει εκδώσει το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων, σε πλήθος (Μάιος 2018-Ιούνιος 2020)	61
Κατευθυντήριες Γραμμές που έχει εκδώσει το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων, σε πλήθος (Μάιος 2018-Ιούνιος 2020)	14
Ποσοστό πολιτών της ΕΕ που έχουν ακούσει για την εθνική αρχή προστασίας προσωπικών δεδομένων	71%
Ποσοστό πολιτών της ΕΕ άνω των 16 ετών που έχουν ακούσει για τον Κανονισμό	69%
Πηγή: EU, "Factsheet GDPR - the fabric of a success story", June 2020 & EU Communication, "Two years of application of the General Data Protection Regulation", June 2020 & EU, "Staff Working Document: accompanying the Communication - two years of application of the General Data Protection Regulation", June 2020	

Δ7. Έρευνα αξιολόγησης Κατευθυντήριων Γραμμών που έχει εκδώσει το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων (ΕΣΠΔ)
Πηγή: EDPB Annual Report 2019

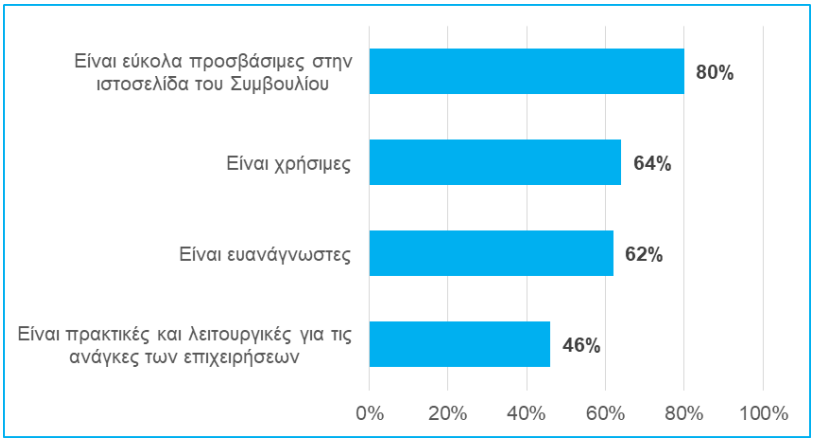

Η αξιολόγηση των δύο χρόνων εφαρμογής του GDPR από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Τον Ιούνιο του 2020 **η Επιτροπή δημοσίευσε** την **πρώτη** **έκθεση αξιολόγησης του GDPR**. Η γενική εκτίμηση είναι ότι ο Κανονισμός **εκπλήρωσε επιτυχώς** τους δύο κύριους στόχους του, δηλαδή την ενίσχυση της προστασίας προσωπικών δεδομένων και τη διασφάλιση της ελεύθερης ροής τους εντός της ΕΕ. Αναγνωρίζεται ότι είναι πρώιμη η εξαγωγή οριστικών συμπερασμάτων σχετικά με την εφαρμογή του GDPR και μετατίθεται **για το μέλλον η διερεύνηση στοχευμένων τροποποιήσεών του**, ανάλογα και με την περαιτέρω εμπειρία από την εφαρμογή του.

Η Επιτροπή επικεντρώνει την αξιολόγησή της στις **κύριες προκλήσεις** που αναδείχθηκαν από την έως τώρα εφαρμογή του GDPR και προτείνει **για την αντιμετώπισή τους**:

- **Περαιτέρω πρόοδο στην προώθηση ενός ουσιαστικά ενιαίου επιπέδου προστασίας** προσωπικών δεδομένων στην ΕΕ μέσω: α) πλήρους εναρμόνισης των εθνικών νομοθεσιών στον GDPR και της αποτροπής εθνικών υπερβάσεων, β) έκδοσης εναρμονισμένων πρακτικών οδηγιών από το ΕΣΠΔ και τις εθνικές εποπτικές αρχές σε ζητήματα εφαρμογής του GDPR και γ) ενίσχυσης της συνεργασίας κρατών-μελών και εποπτικών αρχών σε διασυνοριακού χαρακτήρα υποθέσεις.

- **Ενίσχυση του συστήματος επιτήρησης της εφαρμογής και επιβολής του GDPR** με την αναβάθμιση της συνεργασίας μεταξύ των εθνικών εποπτικών αρχών, όπως μέσω κοινών ερευνών / ελέγχων, και την απόδοση σε αυτές επαρκών πόρων για την εκτέλεση των καθηκόντων τους.
- **Υποστήριξη πολιτών και επιχειρήσεων στην εφαρμογή του GDPR** από ΕΕ και εθνικές εποπτικές αρχές με την παροχή πρακτικών και εύκολα κατανοητών οδηγιών και χρήσιμων εργαλείων για την άσκηση δικαιωμάτων και εκτέλεση υποχρεώσεων, όπως είναι πρακτικά μέσα για τη βεβαίωση της ηλικίας του ανηλίκου και της συγκατάθεσης των κηδεμόνων και τη διευκόλυνση του δικαιώματος στην φορητότητα, η έκδοση τυποποιημένων συμβατικών ρητρών για τη σχέση υπευθύνων-εκτελούντων επεξεργασία και η περαιτέρω έμφαση στην πρακτική καθοδήγηση μικρομεσαίων επιχειρήσεων.
- Συνεχή **επιτήρηση από ΕΕ της εφαρμογής του GDPR σε νέες τεχνολογίες** και παροχή ειδικότερων οδηγιών εφαρμογής υπό το πρίσμα νέων τεχνολογικών εξελίξεων, όπως στο πεδίο της επιστημονικής έρευνας, της τεχνητής νοημοσύνης και της blockchain τεχνολογίας.
- **Εκπλήρωση της πλήρους λειτουργικότητας του πλαισίου διασυνοριακών διαβιβάσεων δεδομένων** με την επέκταση των συμφωνιών της ΕΕ με τρίτες χώρες, τον εκσυγχρονισμό από την Επιτροπή των τυποποιημένων συμβατικών όρων που διέπουν τις διαβιβάσεις αυτές και την ενεργοποίηση των κωδίκων δεοντολογίας και μηχανισμών πιστοποίησης ως βοηθητικών εργαλείων.
- **Διεύρυνση διεθνούς συνεργασίας** της ΕΕ με τρίτες χώρες και διεθνείς φορείς για τη διαμόρφωση συγκλινόντων εχέγγυων προστασίας προσωπικών δεδομένων και τη διευκόλυνση των επιχειρήσεων στη διασυνοριακή διακίνηση δεδομένων για σκοπούς π.χ. εμπορικούς ή απόκρισης σε αιτήματα Αρχών για την επιβολή του νόμου.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναγνωρίζει ότι ο GDPR, μέσα σε δύο χρόνια εφαρμογής, έχει εκπληρώσει επιτυχώς τους κύριους στόχους του. Καταγράφει ωστόσο και τις προκλήσεις που παραμένουν και προτείνει παρεμβάσεις για την αντιμετώπισή τους.

Ο νέος Κανονισμός για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες

Η επόμενη σημαντική εξέλιξη στο πεδίο της προστασίας των προσωπικών δεδομένων και της ιδιωτικότητας στην Ευρώπη αναμένεται να είναι η υιοθέτηση ενός **νέου Κανονισμού e-Privacy**. Στόχος του είναι ο σεβασμός της ιδιωτικής ζωής και η προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στις **ηλεκτρονικές επικοινωνίες**, αντικαθιστώντας την Οδηγία 2002/58/ΕΚ για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες («Οδηγία e-Privacy»).

Ο Κανονισμός **θα αποτελεί το «δίδυμο συμπλήρωμα» του GDPR**, θέτοντας κανόνες για την επεξεργασία δεδομένων, προσωπικών και μη, στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες (βλ. μηνύματα άμεσης εμπορικής προώθησης) και πληροφοριών που σχετίζονται με τον τερματικό εξοπλισμό των τελικών χρηστών.

Η πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τον Κανονισμό e-Privacy προβλέπει σημαντική ενίσχυση του απορρήτου του περιεχομένου των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και του ελέγχου των χρηστών σε αυτές, στο πνεύμα που υιοθέτησε και ο GDPR.

Είναι όμως ιδιαίτερα κρίσιμο για τις επιχειρήσεις **να διασφαλισθεί ότι οι νέοι αυτοί κανόνες δεν θα αποκλίνουν από τους κανόνες του GDPR** και δεν θα δημιουργούν προβλήματα στην εφαρμογή **και δεν θα περιορίζουν την αξιοποίηση τεχνολογιών αιχμής και καινοτόμων λύσεων**, και άρα την περαιτέρω ανάπτυξη της ψηφιακής οικονομίας.

Ευρωπαϊκή Στρατηγική για τα Δεδομένα: ενιαίος ευρωπαϊκός χώρος δεδομένων

Η αξία των διαρκώς αυξανόμενων βιομηχανικών και επιχειρηματικών δεδομένων, δεδομένων του δημοσίου τομέα, αλλά και προσωπικών δεδομένων που παράγονται σε επίπεδο ΕΕ, αναδεικνύεται ολοένα και περισσότερο ως πηγή καινοτομίας και μοχλός οικονομικής ανάπτυξης.

Σε αυτή την κατεύθυνση, η ΕΕ υιοθέτησε στις αρχές του 2020 την Ευρωπαϊκή Στρατηγική για τα Δεδομένα, Κεντρικός στόχος της στρατηγικής αυτής είναι να αυξηθεί έως το 2030 το μερίδιο των δεδομένων που υπόκεινται σε επεξεργασία, αποθηκεύονται και αξιοποιούνται στην Ευρώπη. Για το σκοπό αυτό προβλέπεται η **δημιουργία μιας ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς δεδομένων με ομοιόμορφους κανόνες** και κοινούς χώρους δεδομένων σε στρατηγικούς τομείς, όπως η μεταποίηση, η υγεία και η ενέργεια, στους οποίους οι επιχειρήσεις θα έχουν ασφαλή και ευχερέστερη πρόσβαση.

Προϋπόθεση για την επιτυχία της στρατηγικής αυτής είναι ένα ρυθμιστικό πλαίσιο μεταχείρισης των δεδομένων με ξεκάθαρους και δίκαιους κανόνες τόσο για την προστασία της ιδιωτικότητας όσο και της ελεύθερης διακίνησης της πληροφορίας που έχουν ανάγκη οι επιχειρήσεις. Ο GDPR αποτελεί ήδη ευνοϊκό παράγοντα για την ολοκλήρωση του εγχειρήματος καθώς συμβάλλει: α) στη διευκόλυνση της διεθνούς ροής δεδομένων, β) στην ενίσχυση της ψηφιακής εμπιστοσύνης των πολιτών λόγω της αναβαθμισμένης προστασίας των δικαιωμάτων τους και γ) στη σύγκλιση των κανόνων των κρατών-μελών στα ζητήματα προσωπικών δεδομένων.

Επενδύοντας στην επόμενη μέρα – Οι προτάσεις του ΣΕΒ

Με βάση τα παραπάνω, καθίσταται ξεκάθαρη η ανάγκη βελτίωσης του ρυθμιστικού πλαισίου, σε εθνικό και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, αλλά και η βελτίωση του τρόπου που οι εποπτικές αρχές, οι επιχειρήσεις και οι ίδιοι οι πολίτες και καταναλωτές λειτουργούν στο πλαίσιο των νέων κανόνων.

Οι προτάσεις του ΣΕΒ που ακολουθούν μπορούν να συμβάλουν για την επόμενη μέρα της εφαρμογής του GDPR και των νέων εθνικών κανόνων.

Για τον εθνικό νόμο: ξεκάθαροι κανόνες και πλήρης συμμόρφωση με τον GDPR

Η παρακολούθηση της εφαρμογής του νέου νομοθετικού πλαισίου από τη δημόσια διοίκηση και τις επιχειρήσεις, η ανάδειξη των δυσχερειών που ανακύπτουν και η διαμόρφωση στοχευμένων βελτιωτικών προτάσεων αποτελεί καίρια προτεραιότητα. Οι ακόλουθες προτάσεις στοχεύουν στην ενίσχυση της λειτουργικότητας του νέου νόμου, στην αποσαφήνιση καίριων ζητημάτων εφαρμογής και στην αποτροπή αναίτιων υπερβάσεων ή αποκλίσεων του GDPR.

Παράλληλα, με βάση τα πορίσματα της γνωμοδότησης της ΑΠΔΠΧ και εν όψει της αξιολόγησης της Επιτροπής για το εθνικό πλαίσιο προσαρμογής των κρατών-μελών με τον GDPR που αναμένεται προσεχώς και για την χώρα μας, θα πρέπει να οργανωθεί συντεταγμένα δημόσιος διάλογος με τη συμμετοχή επιχειρήσεων και λοιπών εμπλεκόμενων φορέων για την αποτελεσματικότερη αξιοποίηση των εκτιμήσεων αυτών στο εθνικό πλαίσιο.

Α. Αποκατάσταση ασαφειών και πολλαπλών ερμηνειών στην εφαρμογή

Για την αποφυγή παρερμηνειών ως προς τον τρόπο και τις συνέπειες εφαρμογής των νέων κανόνων, τη διατήρηση ασφάλειας δικαίου για πολίτες και επιχειρήσεις και, συνεπώς, την αποτροπή περιττής διοικητικής και οικονομικής επιβάρυνσης επιχειρήσεων απαιτούνται:

- **Επεξεργασία προσωπικών δεδομένων από δημόσιους φορείς (Άρθρο 5): Απαλοιφή ή αναδιαμόρφωση με ειδικότερη ανάλυση της γενικής βάσης νομιμότητας**

  Η απλή επανάληψη από τον GDPR ενός γενικού λόγου νόμιμης επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων από τους δημόσιους φορείς (εκπλήρωση καθήκοντος προς το δημόσιο συμφέρον ή κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας) δεν προσθέτει τίποτα επεξηγηματικό και ενδέχεται να δημιουργήσει σύγχυση, καθώς θα μπορούσε να εκληφθεί ότι αποκλείει/περιορίζει αναιτιολόγητα άλλες επιτρεπτές νομικές βάσεις επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων από τους δημόσιους φορείς (όπως είναι η συμμόρφωση με το νόμο ή το έννομο συμφέρον). Προκαλεί, δηλαδή, την εντύπωση ότι η γενική αυτή νομική βάση θα προκρίνεται ακόμη και εάν συντρέχουν και άλλες νομικές βάσεις κατά GDPR.

  Αυτό που θα είχε σημασία και απουσιάζει από το νόμο θα ήταν η εξειδίκευση, όπως προβλέπεται από τον GDPR, της εφαρμογής της γενικής αυτής νομικής βάσης σε εθνικό επίπεδο, δηλαδή ο ορισμός ειδικών απαιτήσεων και περιστάσεων νόμιμης επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων από δημόσιους φορείς προς εκπλήρωση του δημοσίου συμφέροντος (με τον ορισμό π.χ. γενικών προϋποθέσεων της επεξεργασίας αυτής, των διαδικασιών επεξεργασίας, των περιόδων αποθήκευσης κ.λπ.).

- **Υπεύθυνοι Προστασίας Δεδομένων σε δημόσιους φορείς (Άρθρα 6-8): Συμπλήρωση των προβλέψεων για τον ρόλο τους και εναρμόνιση με αντίστοιχες προβλέψεις τον ιδιωτικό τομέα**

  Για λόγους αποτελεσματικής ανταπόκρισης του εθνικού νόμου στις ιδιαίτερες συνθήκες που αντιμετωπίζει ο ρόλος του ΥΠΔ στον δημόσιο τομέα, θα ήταν κατάλληλη μεγαλύτερη εξειδίκευση του ρόλου αυτού, ιδίως με:

  - τον καθορισμό αντικειμενικών κριτηρίων «οργανωτικής δομής και μεγέθους» των δημόσιων φορέων στις περιπτώσεις όπου περισσότεροι δημόσιοι φορείς θα υπάγονται σε έναν ΥΠΔ,
  - την παροχή διευκρινίσεων ως προς τα κριτήρια καταλληλότητας και ασυμβίβαστα που πρέπει να λαμβάνονται υπ' όψιν για την ανάληψη του ρόλου του ΥΠΔ, καθώς σε αρκετές περιστάσεις η επιλογή υπαλλήλου του δημόσιου φορέα για το ρόλο του ΥΠΔ μπορεί λόγω της ύπαρξης αυστηρής ιεραρχικής δομής στο δημόσιο τομέα να προκαλέσει ζητήματα σύγκρουσης συμφερόντων.

  Επίσης, η μη δημοσιοποίηση και γνωστοποίηση στην ΑΠΔΠΧ των στοιχείων επικοινωνίας ΥΠΔ σε δημόσιο φορέα για λόγους εθνικής ασφάλειας ή εχεμύθειας συνιστά παράγοντα αναίτιας άνισης μεταχείρισης με τους ΥΠΔ των ιδιωτικών φορέων, στερεί επί της ουσίας πραγματική πρόσβαση στον ΥΠΔ και θα μπορούσε να δημιουργήσει συνθήκες αδιαφάνειας στην εκτέλεση του έργου του. Τα παραπάνω θα μπορούσαν να αποφευχθούν υπέρ μιας λιγότερο «αποκαλυπτικής» γνωστοποίησης των στοιχείων του ΥΠΔ (όπως π.χ. με γνωστοποίηση μόνο email / τηλεφώνου ΥΠΔ ή γνωστοποίηση των στοιχείων του μόνο στην ΑΠΔΠΧ).

- **Προστασία ανηλίκων (Άρθρο 21): Εξειδίκευση κριτηρίων και πρακτική καθοδήγηση για τη διαπίστωση της συγκατάθεσής τους**

  Η εξακρίβωση της ηλικίας και της έγκυρης συγκατάθεσης του ανηλίκου ή / και του κηδεμόνα του στο ψηφιακό περιβάλλον, αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις στη συμμόρφωσή τους.

  Η εθνική νομοθεσία θα πρέπει να αναγνωρίζει ότι προκύπτει ορθή συμμόρφωση της επιχείρησης εάν αποδεικνύεται ότι κατέβαλε εύλογες προσπάθειες για την επαλήθευση της συνδρομής των παραπάνω όρων, εφαρμόζοντας συνιστώμενα εργαλεία και ακολουθώντας πρακτική καθοδήγηση που θα πρέπει να της παρέχεται.

- **Εργασιακές σχέσεις (Άρθρο 27): Σαφέστερος καθορισμός των βάσεων και των όρων νόμιμης επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων των εργαζομένων**

  Είναι απαραίτητη η μεγαλύτερη εξειδίκευση των προϋποθέσεων που καθιστούν τη σύμβαση απασχόλησης ως νόμιμο λόγο επεξεργασίας. Η απλή επανάληψη της νομικής αυτής βάσης στο νόμο δημιουργεί τη λανθασμένη εντύπωση ότι αποτελεί τη μοναδική νομική βάση στο πεδίο των εργασιακών σχέσεων, ενώ για πολλές περιπτώσεις είναι καταλληλότερη αυτή του έννομου συμφέροντος ή της νομικής υποχρέωσης του εργοδότη. Αντίστοιχα, θα πρέπει να δοθούν συγκεκριμένες κατευθύνσεις για τις συνθήκες υπό τις οποίες θεωρείται έγκυρη η λήψη της συγκατάθεσης του εργαζομένου, ιδίως όσον αφορά στο κριτήριο της «υφιστάμενης στη σύμβαση εργασίας εξάρτησης».

  Απαιτείται, επίσης, περαιτέρω εξειδίκευση: α) των μέτρων που θα πρέπει να λαμβάνει ο εργοδότης για να εξασφαλίζει ότι τηρεί τις αρχές νόμιμης επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων των εργαζομένων του, συμπεριλαμβανομένων των ειδικών κατηγοριών αυτών, όπως, άλλωστε, απαιτεί ο GDPR, και β) των προϋποθέσεων νόμιμης επιτήρησης των εργαζόμενων στους χώρους εργασίας (μέσω CCTV ή με άλλα μέσα), για τις οποίες είναι αναγκαία και η επικαιροποίηση των αντίστοιχων παλαιότερων οδηγιών της ΑΠΔΠΧ.

- **Ποινικές κυρώσεις (Άρθρο 38): Σαφέστερη σύνδεση με την ύπαρξη υπαιτιότητας**

  Οι κυρώσεις για ποινικά αδικήματα που σχετίζονται με την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων θα πρέπει να εξαρτηθούν σαφέστερα από την ύπαρξη σχετικής υπαιτιότητας του δράστη, προκειμένου να αποφευχθούν φαινόμενα ευρύτατης ανομοιογένειας στην εφαρμογή τους.

Β. Διασφάλιση συμβατότητας με τον GDPR

Κρίσιμο ζητούμενο είναι η διασφάλιση της απαραίτητης συμμόρφωσης του εθνικού νόμου με τον GDPR και, συνεπώς, η δημιουργία βεβαιότητας στις επιχειρήσεις ότι συμμόρφωσή τους με τις εθνικές ρυθμίσεις δεν τις εκθέτει σε ενδεχόμενη παράβαση του GDPR.

- **Ειδικές κατηγορίες προσωπικών δεδομένων (Άρθρο 22): Τεκμηρίωση αποκλίσεων από τον GDPR και παροχή ειδικότερων εγγυήσεων για ορθή εφαρμογή**

  Με εξαίρεση την επεξεργασία γενετικών δεδομένων, οι εθνικές ρυθμίσεις φαίνεται να διευρύνουν, σε σχέση με τον GDPR, τις περιπτώσεις όπου επιτρέπεται η επεξεργασία των ειδικών κατηγοριών προσωπικών δεδομένων από δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς. Για την αποτροπή αβεβαιοτήτων στην εφαρμογή τους, θα πρέπει να τεκμηριωθεί επαρκώς η αναγκαιότητα και αναλογικότητα των αυτών των

αποκλίσεων, εξειδικεύοντας, παράλληλα, τις απαιτήσεις που καθιστούν νόμιμη την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων στις περιπτώσεις αυτές, όπως, άλλωστε, απαιτεί ο GDPR.

- **Δικαιώματα υποκειμένων δεδομένων (Άρθρα 28, 31-35): Τεκμηρίωση αποκλίσεων από τον GDPR και εξειδίκευση προϋποθέσεων νόμιμης αντίκρουσής τους**

  Όπως γίνεται και με τις προβλέψεις για τις ειδικές κατηγορίες προσωπικών δεδομένων, οι εθνικές ρυθμίσεις εισάγουν εξαιρέσεις στην ικανοποίηση των προβλεπόμενων από τον GDPR δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων, η πρόβλεψη των οποίων θα πρέπει να διασφαλισθεί ότι είναι σε συμφωνία με τον GDPR.

  Απαιτείται, επίσης, η παροχή περαιτέρω διευκρινίσεων για τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες επιτρέπεται στις επιχειρήσεις η άρνηση ικανοποίησης των δικαιωμάτων των υποκειμένων (όπως η άρνηση παροχής πληροφοριών ή η εναντίωση στο δικαίωμα διαγραφής των δεδομένων) και για τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να την τεκμηριώνουν, ιδίως σε περιπτώσεις όπου η άρνησή τους μπορεί να επικαλείται πιθανή ζημία των έννομων συμφερόντων του υποκειμένου (βλ. δικαίωμα διαγραφής).

Για την ΑΠΔΠΧ: ισχυρή παρουσία στην πρώτη γραμμή της εφαρμογής

Α. Κατευθύνσεις για σωστή συμμόρφωση

Η ΑΠΔΠΧ θα πρέπει να εντατικοποιήσει τις προσπάθειές της στο κρίσιμο έργο της έκδοσης οδηγιών και κατευθυντήριων γραμμών. Αυτό έχει ιδιαίτερη σημασία όχι μόνο για την αποσαφήνιση του τι συνιστά ορθή συμμόρφωση, αλλά και για τη διασφάλιση ότι δεν θα υπάρχουν περιθώρια για διαφορετικά επίπεδα συμμόρφωσης.

Προτεραιότητα θα πρέπει να δοθεί στην **παροχή διευκρινίσεων και συστάσεων σε ζητήματα εφαρμογής** των κανόνων προστασίας προσωπικών δεδομένων. Είναι ιδιαίτερα κρίσιμα για τις συναλλακτικές σχέσεις των εμπλεκομένων μερών και δεν υπάρχει επαρκής καθοδήγηση από τη νομοθεσία. Ενδεικτικά αναφέρονται η διευθέτηση των σχέσεων μεταξύ υπευθύνου και εκτελούντος την επεξεργασία (π.χ. μέσω της έκδοσης τυποποιημένων συμβατικών ρητρών κατά το άρθρο 28 παρ. 8 GDPR), η διαχείριση και απόκριση στα αιτήματα των υποκειμένων των δεδομένων, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης αιτημάτων που είναι προφανώς αβάσιμα και καταχρηστικά, αλλά και η προσαρμογή με τις τεχνολογίες των πληροφοριών και εμπορικών πρακτικών (π.χ. εμπορική επικοινωνία και προώθηση).

Αντίστοιχα, απαιτείται **επικαιροποίηση προγενέστερων οδηγιών** της ΑΠΔΠΧ (όπως αυτών για την επεξεργασία δεδομένων των εργαζομένων και την επεξεργασία δεδομένων για σκοπούς εμπορικής προώθησης) σύμφωνα με το νέο πλαίσιο κανόνων του GDPR και του εθνικού εφαρμοστικού νόμου, αλλά και υπό το πρίσμα των τεχνολογικών εξελίξεων (τεχνητή νοημοσύνη, πλατφόρμες).

Τέλος, χρήσιμη θα ήταν και η **αξιοποίηση καλών πρακτικών** και του πλούσιου υλικού εποπτικών αρχών άλλων χωρών (πχ το Information Commissioner's Office - ICO στο Ηνωμένο Βασίλειο).

Β. Κεντρικός ρόλος στην ερμηνεία και εφαρμογή της νομοθεσίας

Η **πρωτοκαθεδρία της ΑΠΔΠΧ** στην αξιολόγηση ζητημάτων ερμηνείας και εφαρμογής των κανόνων για τα προσωπικά δεδομένα πρέπει να κατοχυρωθεί με τον πλέον εμφατικό τρόπο.

Η ΑΠΔΠΧ οφείλει να εκπληρώνει απερίσπαστα το συμβουλευτικό ρόλο της έναντι της δημόσιας διοίκησης, λοιπών θεσμών και οργάνων, καθώς και έναντι πολιτών και επιχειρήσεων, για κάθε θέμα που σχετίζεται με την προστασία των προσωπικών δεδομένων, συμπεριλαμβανόμενων των σχετικών νομοθετικών και διοικητικών μέτρων. Στην πράξη, ωστόσο, παρατηρείται συχνά «παράκαμψη» της ΑΠΔΠΧ σε ζητήματα προσωπικών δεδομένων που ανακύπτουν σε ρυθμίσεις που προωθούνται από το νομοθετικό και διοικητικό έργο. Η **μη εμπλοκή της ΑΠΔΠΧ στη διαμόρφωση ενός μέτρου / ρύθμισης με αντίκτυπο στα προσωπικά δεδομένα έχει προφανείς δυσμενείς συνέπειες** στην ποιότητα και αποτελεσματικότητά του και, ακολούθως, στη διατήρηση ασφάλειας δικαίου για πολίτες και επιχειρήσεις.

Οι φορείς της νομοθετικής και εκτελεστικής εξουσίας οφείλουν να απευθύνονται στην ΑΠΔΠΧ και να ζητούν τη γνώμη της για τα θέματα αρμοδιότητάς της και αντίστοιχα η ΑΠΔΠΧ απαιτείται να διεκδικήσει ενεργά τον κεντρικό ρόλο που της αντιστοιχεί.

Γ. Πλήρης ενεργοποίηση νέας εργαλειοθήκης GDPR

Ο GDPR καθιστά διαθέσιμα στις επιχειρήσεις χρήσιμα εργαλεία, όπως οι κώδικες δεοντολογίας και οι μηχανισμοί πιστοποίησης προστασίας προσωπικών δεδομένων, που μπορούν να διευκολύνουν τη συμμόρφωσή τους, και την απόδειξη αυτής, και, να συγκρατήσουν τα σχετικά κόστη. Για την αξιοποίησή τους απαιτούνται σχετικές ενέργειες των εποπτικών αρχών.

Η ΑΠΔΠΧ θα πρέπει να προβεί το συντομότερο δυνατό στην **έγκριση** των υποβληθέντων σχεδίων **κωδίκων δεοντολογίας**, όπως του σχεδίου «Κώδικα Δεοντολογίας για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τις ασφαλιστικές εταιρείες» της Ένωσης Ασφαλιστικών Εταιρειών Ελλάδος (βλ. πρόσφατη απόφαση 6/2020 επί καταγγελίας υποψήφιου ασφαλισμένου κατά ασφαλιστικής εταιρείας για μη ικανοποίηση του δικαιώματος διαγραφής). Παράλληλα, χρειάζεται να **ολοκληρωθεί η διαδικασία ορισμού συμπληρωματικών απαιτήσεων για τη διαπίστευση** των φορέων που χορηγούν πιστοποιήσεις συμμόρφωσης υπευθύνων και εκτελούντων επεξεργασία, ο οποίος αποφασίστηκε πρόσφατα από την Αρχή (βλ. απόφαση 8/2020), και να εκκινήσει η εφαρμογή του μηχανισμού διαπιστεύσεων από το ΕΣΥΔ των φορέων πιστοποίησης.

Δ. Επαρκής στελέχωση και πόροι

Αναμφισβήτητα η κατάλληλη υποστήριξη του έργου της ΑΠΔΠΧ προϋποθέτει την **επαρκή στελέχωσή της με υψηλά καταρτισμένο προσωπικό και τη συνδρομή των αναγκαίων υλικοτεχνικών πόρων**, στο πρότυπο αλλοδαπών εποπτικών αρχών. Με τον τρόπο αυτό, η ΑΠΔΠΧ θα μπορέσει να απελευθερώσει σημαντικές δυνάμεις για την προώθηση του σημαντικού συμβουλευτικού και γνωμοδοτικού της έργου που τόσο πολύ έχει ανάγκη η αγορά για την υποστήριξη της ορθής συμμόρφωσής της.

Για το ευρωπαϊκό πλαίσιο: εγγυητής της ενιαίας αγοράς δεδομένων

Α. Ομοιόμορφη εφαρμογή και επιβολή του GDPR

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το ΕΣΠΔ θα πρέπει να παρακολουθούν συνεχώς το έργο των εποπτικών αρχών και τις ρυθμιστικές εξελίξεις στα κράτη-μέλη, παρεμβαίνοντας όπου παρατηρείται απόκλιση στην ερμηνεία και εφαρμογή των κανόνων του GDPR.

Συγχρόνως, για την κατοχύρωση ενός πραγματικά ενιαίου επιπέδου προστασίας προσωπικών δεδομένων στην Ευρώπη, οποιαδήποτε νεότερη ρυθμιστική πρωτοβουλία της ΕΕ για τη διαχείριση των δεδομένων, όπως ο νέος Κανονισμός e-Privacy, θα πρέπει να εναρμονίζεται με το πνεύμα του GDPR.

Β. Ενιαία καθοδήγηση σε πολίτες, επιχειρήσεις και εθνικές αρχές

Η παροχή πρακτικής καθοδήγησης για το πώς πρέπει να εφαρμόζονται κανόνες ευρωπαϊκής ισχύος από πολίτες, επιχειρήσεις και κράτη-μέλη ανήκει κατά προτεραιότητα στα όργανα της ΕΕ.

Η Επιτροπή και το ΕΣΠΔ θα πρέπει να συνεχίσουν το καθοδηγητικό τους έργο σε ζητήματα εφαρμογής του GDPR, όπως είναι η έκδοση τυποποιημένων συμβατικών ρητρών για τη σχέση υπευθύνων-εκτελούντων επεξεργασία, η ολοκλήρωση του έργου για την ανάπτυξη εργαλείων βεβαίωσης της ηλικίας του ανηλίκου και της συγκατάθεσης του κηδεμόνα του και η αναζήτηση πρακτικών μέσων για τη διευκόλυνση της ικανοποίησης του δικαιώματος στην φορητότητα.

Ιδίως απαιτείται η διαμόρφωση σε επίπεδο ΕΕ ειδικότερων οδηγιών στο πεδίο της διαχείρισης προσωπικών δεδομένων από τις νέες τεχνολογίες, προκειμένου να δοθούν μεγαλύτερα κίνητρα επένδυσης σε αυτές και να διασφαλισθεί εναρμονισμένη πρακτική σε έναν τομέα όπου υπάρχει μεγάλη ανομοιογένεια προόδου μεταξύ κρατών-μελών.

Για τις επιχειρήσεις: διαρκής ετοιμότητα και συμμόρφωση

Η συμμόρφωση στους κανόνες προστασίας προσωπικών δεδομένων δεν αφήνει περιθώρια εφησυχασμού και ολιγωρίας. Κάθε επιχείρηση πρέπει να είναι διαρκώς ενημερωμένη για τις υποχρεώσεις της, να μαθαίνει από τα λάθη της και να φροντίζει συνεχώς για την καλή συμμόρφωση εργαζομένων και συνεργατών της, για τις πράξεις των οποίων μπορεί να βρεθεί υπόλογη.

Δύο χρόνια μετά την εφαρμογή του GDPR, το τοπίο της συμμόρφωσης στους κανόνες προστασίας προσωπικών δεδομένων έχει αλλάξει σημαντικά, οι πρώτες, ωστόσο, προκλήσεις στην εφαρμογή καταδεικνύουν ότι απαιτείται περαιτέρω πρόοδος στις προσπάθειες συμμόρφωσης των επιχειρήσεων. Χαρακτηριστική είναι σχετική έρευνα της Cisco από την οποία προκύπτει ότι οι επιχειρήσεις έχουν ακόμη δρόμο να διανύσουν για να «κερδίσουν» την εμπιστοσύνη των καταναλωτών / πολιτών **(Δ8)**.

Δ8. Θεωρείτε ότι έχετε τη δυνατότητα να προστατεύσετε αποτελεσματικά τα προσωπικά σας δεδομένα σήμερα και εάν όχι, υποδείξτε το λόγο.
Δείγμα: 2.600 ενήλικες ερωτώμενοι από 12 χώρες (Αυστραλία, Βραζιλία, Γαλλία, Γερμανία, Ην. Βασίλειο, ΗΠΑ, Ιαπωνία, Ινδία, Ισπανία, Ιταλία, Κίνα, Μεξικό). Περίοδος έρευνας: Μάιος 2019
Πηγή: CISCO, Consumer Privacy Survey, November 2019

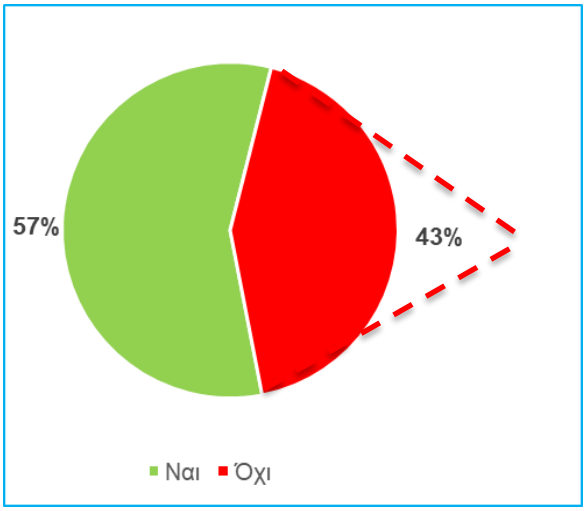

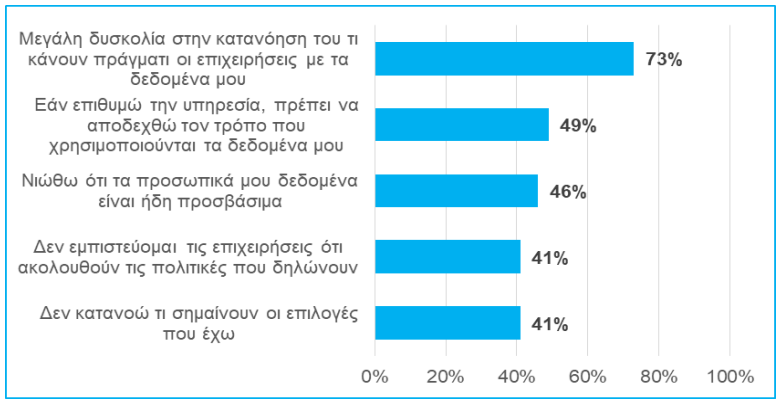

Για τον ΣΕΒ, η διατήρηση υψηλού βαθμού συμμόρφωσης για τις επιχειρήσεις σημαίνει:

Α. Υποχρεώσεις συμμόρφωσης υπεύθυνου επεξεργασίας

Λογοδοτούμε και αποδεικνύουμε ανά πάσα στιγμή τη συμμόρφωσή μας

Θα πρέπει να είμαστε σε θέση να αποδεικνύουμε από μόνοι μας και ανά πάσα στιγμή τη συμμόρφωσή μας με τις αρχές της νόμιμης επεξεργασίας, φέρουμε, δηλαδή, το βάρος επίκλησης και απόδειξης της νομιμότητας της επεξεργασίας («αρχή της λογοδοσίας»).

Αυτό σημαίνει ότι εάν κληθούμε ενώπιον της ΑΠΔΠΧ θα πρέπει να αποδείξουμε ότι έχουμε ήδη λάβει τα αναγκαία μέτρα για τη συμμόρφωσή μας χωρίς να περιμένουμε από την Αρχή να μας υποβάλει επιμέρους/ειδικότερα ερωτήματα και αιτήματα για τη διαπίστωση της συμμόρφωσης αυτής.

Δεν μεταθέτουμε στα υποκείμενα των δεδομένων τις δικές μας ευθύνες

Δεν ζητούμε από τα υποκείμενα των δεδομένων (π.χ. εργαζόμενοι) να αναγνωρίσουν και υποδείξουν ότι τα προσωπικά δεδομένα που μας παρέχουν είναι συναφή, κατάλληλα και περιορίζονται στο αναγκαίο για τους σκοπούς επεξεργασίας. Αποτελεί δική μας υποχρέωση να το διασφαλίσουμε αυτό και να επιλέξουμε ποια προσωπικά δεδομένα χρειαζόμαστε με βάση τις αρχές αυτές και δεν μπορούμε να μεταφέρουμε αυτή μας την υποχρέωση στο υποκείμενο των δεδομένων.

Είμαστε από πριν σίγουροι για τη νομιμότητα των πράξεών μας

Εάν έχουμε αμφιβολίες για τη νομιμότητα της επεξεργασίας στην οποία θα προβούμε, οφείλουμε να τις έχουμε άρει πριν ξεκινήσουμε την επεξεργασία, διαφορετικά θα πρέπει να απέχουμε από αυτή μέχρις ότου είμαστε βέβαιοι. Πριν αρχίσουμε να συλλέγουμε προσωπικά δεδομένα, θα πρέπει να έχουμε επιλέξει με ποια νομική βάση θα τα επεξεργαστούμε και να έχουμε ενημερώσει το υποκείμενο των δεδομένων σχετικά.

Επεξεργασία ενάντια στις αρχές του GDPR δεν είναι νόμιμη αν έχουμε νόμιμο λόγο

Εάν έχουμε παραβιάσει κάποια από τις αρχές νόμιμης επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων του GDPR (βλ. Άρθρο 5 GDPR), η επεξεργασία αυτή παραμένει παράνομη ακόμη και εάν έχουμε νόμιμο λόγο και σκοπό για να προβούμε σε αυτή.

Β. Σχέσεις υπευθύνου και εκτελούντος την επεξεργασία

Χαρακτηρίζουμε τους GDPR ρόλους μας και καταγράφουμε λεπτομερώς τις σχέσεις μας

Η σχέση που έχουμε ως υπεύθυνοι επεξεργασίας με τρίτους που επεξεργάζονται προσωπικά δεδομένα υπό τις οδηγίες μας (εκτελούντες την επεξεργασία) θα πρέπει να αποτυπώνεται λεπτομερώς σε σύμβαση που καταρτίζουμε μαζί τους. Στη σύμβαση αυτή θα πρέπει να προσδιορίζονται σαφώς και οι GDPR ρόλοι που αναλαμβάνει το κάθε μέρος, δηλαδή ποιο μέρος είναι ο υπεύθυνος επεξεργασίας, ποιος ο εκτελών την επεξεργασία και σε ποιες περιπτώσεις οι ρόλοι αυτοί μπορεί να αντιστρέφονται μεταξύ των μερών.

Προσέχουμε πάντα ώστε να διατηρούνται σε ισχύ οι συμβάσεις αυτές για όσο διάστημα συνεργαζόμαστε με τα τρίτα μέρη και αυτά επεξεργάζονται προσωπικά δεδομένα για λογαριασμό μας.

Εάν ως υπεύθυνοι επεξεργασίας ανταλλάσσουμε προσωπικά δεδομένα με άλλους υπευθύνους επεξεργασίας, συνιστάται να καταρτίζουμε και με αυτούς ειδικά συμφωνητικά για τον τρόπο χειρισμού των δεδομένων αυτών στις περιπτώσεις όπου η ανταλλαγή αυτή είναι συστηματική ή/και μεγάλης κλίμακας.

Ενημερώνουμε χωρίς καθυστέρηση τον υπεύθυνο επεξεργασίας για περιστατικά παραβίασης

Εάν εκτελούμε επεξεργασία για λογαριασμό κάποιου υπεύθυνου επεξεργασίας, οφείλουμε να τον ενημερώσουμε άμεσα («αμελλητί») μόλις αποκτήσουμε γνώση περιστατικού παραβίασης προσωπικών δεδομένων, ακόμη και εάν δεν έχουμε αξιολογήσει τον κίνδυνο που προκύπτει από την παραβίαση. Η σύμβαση μεταξύ υπευθύνου και εκτελούντα την επεξεργασία θα πρέπει να προβλέπει για το πώς ακριβώς θα υλοποιείται η άμεση αυτή ενημέρωση, θέτοντας και συγκεκριμένη προθεσμία εντός της οποίας ο εκτελών την επεξεργασία θα πρέπει να ειδοποιήσει τον υπεύθυνο επεξεργασίας για το περιστατικό παραβίασης.

Δεν ξεχνάμε ότι ως υπεύθυνοι επεξεργασίας φέρουμε σε κάθε περίπτωση τη νομική ευθύνη για τη γνωστοποίηση της παραβίασης στην ΑΠΔΠΧ.

Γ. Ενημέρωση υποκειμένων δεδομένων για την επεξεργασία των προσωπικών τους δεδομένων

Επικαιροποιούμε το περιεχόμενο των πολιτικών μας, το καθιστούμε απλό και άμεσα προσβάσιμο

Το περιεχόμενο των σχετικών πολιτικών και ενημερώσεών μας θα πρέπει να διατηρείται άμεσα κατανοητό, ευανάγνωστο, όσο το δυνατόν απαλλαγμένο από τεχνικές διατυπώσεις που καθιστούν δυσνόητη την κατανόησή του και εύκολα προσβάσιμο. Η συμπληρωματική ανάπτυξη ερωτήσεων-απαντήσεων βοηθά στην ευκολότερη κατανόηση του περιεχομένου των πολιτικών μας, χωρίς ασφαλώς να το υποκαθιστά.

Θα πρέπει, επίσης, να επικαιροποιείται διαρκώς προκειμένου να ανταποκρίνεται στην εξέλιξη των δραστηριοτήτων μας και στην πραγματική έκταση επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων που κάνουμε και στους λόγους αυτής.

Ενημερώνουμε τους ανηλίκους με τρόπο προσαρμοσμένο στην ηλικία τους

Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δείχνουμε όταν απευθυνόμαστε σε ανηλίκους προκειμένου να διασφαλίζουμε ότι κατανοούν πλήρως πώς και γιατί επεξεργαζόμαστε τα προσωπικά τους δεδομένα, τι σημαίνει αυτό και ποια είναι τα δικαιώματά τους.

Η ενημέρωση που παρέχουμε θα πρέπει να προσαρμόζεται στην ηλικία τους, να διατυπώνεται σε όσο το δυνατόν πιο απλή και κατανοητή γλώσσα και να παρουσιάζεται με «έξυπνους» τρόπους, φιλικούς προς τον ανήλικο χρήστη, όπως με χρήση γραφημάτων, εικονιδίων, συμβόλων ή διαβαθμισμένης πληροφόρησης.

Διευκολύνουμε τον χρήστη στην άσκηση των δικαιωμάτων του

Όσο εύκολη για το υποκείμενο των δεδομένων θα πρέπει να είναι η ενημέρωσή του, άλλο τόσο εύκολη θα πρέπει να είναι η άσκηση των δικαιωμάτων που έχει για την επεξεργασία τους, όπως για παράδειγμα να ζητήσει τη διαγραφή τους, τη διόρθωσή τους, πρόσβαση σε αυτά ή τη μεταφορά τους.

Η όσο το δυνατόν μεγαλύτερη διευκόλυνση του καταναλωτή στην υποβολή των αιτημάτων του, βοηθά την επιχείρηση να διαχειριστεί καλύτερα την επεξεργασία τους.

Αναπτύσσουμε καινοτόμα και φιλικά στον χρήστη εργαλεία και διαδικασίες για την άσκηση των δικαιωμάτων του. Τα εργαλεία αυτά θα πρέπει να είναι απλά στη χρήση και το λιγότερο δυνατό επαχθή για το υποκείμενο των δεδομένων.

Θα πρέπει, επίσης, να διαθέτουμε σε ετοιμότητα εσωτερικούς μηχανισμούς υποστήριξης και επικοινωνίας όλων των Τμημάτων της επιχείρησής μας με τον ΥΠΔ προκειμένου αφ’ ενός να διασφαλίζεται η έγκαιρη και πλήρης τεκμηρίωση της απάντησης στα αιτήματα για τα προσωπικά δεδομένα, αφ’ ετέρου το αίτημα να διαβιβάζεται στους αρμόδιους εκπροσώπους για περαιτέρω επεξεργασία εάν εν τέλει κριθεί ότι δεν αφορά σε προσωπικά δεδομένα.

Δ. Δικαίωμα ενημέρωσης και πρόσβασης υποκειμένου των δεδομένων

Απαντάμε πάντα και χωρίς καθυστέρηση

Απαντάμε σε κάθε περίπτωση σε αίτημα προσώπου για ενημέρωση και πρόσβαση σε προσωπικά δεδομένα του που επεξεργαζόμαστε. Απαντάμε στο αίτημα αυτό ακόμη και όταν δεν τηρούμε αρχείο με τα προσωπικά δεδομένα του υποκειμένου.

Η απάντησή μας δεν θα πρέπει να δίνεται καθυστερημένα, δηλαδή μετά από ένα μήνα από την παραλαβή του αιτήματος για ενημέρωση.

Ακόμη και εάν δεν είμαστε σε θέση να ανταποκριθούμε άμεσα, οφείλουμε να ενημερώσουμε για αυτό εντός ενός μήνα και μέσα στον ίδιο χρόνο να ζητήσουμε περαιτέρω παράταση αν χρειάζεται για την επεξεργασία του αιτήματος, εξηγώντας και τους λόγους καθυστέρησης.

Δεν ζητάμε να μας δικαιολογήσει το υποκείμενο το αίτημά του

Δεν ζητάμε από το υποκείμενο των δεδομένων να αναφέρει τους λόγους για τους οποίους ζητά ενημέρωση και πρόσβαση στα προσωπικά δεδομένα του που επεξεργάζεται η επιχείρηση. Κάτι τέτοιο δεν απαιτείται και σε κάθε περίπτωση δεν αποκλείει την υποχρέωσή μας ως υπεύθυνοι επεξεργασίας να ανταποκριθούμε στο αίτημά του.

Ε. Εγκατάσταση και λειτουργία συστημάτων βιντεοεπιτήρησης

Εφαρμόζουμε τις αρχές του GDPR και τις οδηγίες της ΑΠΔΠΧ

Φροντίζουμε να είμαστε πάντα σε θέση να τεκμηριώνουμε τη νομιμότητα της βιντεοεπιτήρησης στους χώρους της επιχείρησής μας, σύμφωνα με τις αρχές νόμιμης επεξεργασίας GDPR και τις σχετικές οδηγίες της ΑΠΔΠΧ, και να την αποδεικνύουμε και εγγράφως, συμπεριλαμβανομένων σχετικών προβλέψεων στις εταιρικές πολιτικές μας ή τον κανονισμό εργαζομένων.

Παρέχουμε πολυεπίπεδη ενημέρωση

Διασφαλίζουμε ότι πριν κάποιος εισέλθει στον βιντεοεπιτηρούμενο χώρο μπορεί να λάβει άμεση και πλήρη ενημέρωση για τη λειτουργία καμερών, ακολουθώντας τις σχετικές συστάσεις ενημέρωσης και υποδείγματα ενημερωτικών πινακίδων που εξέδωσε η ΑΠΔΠΧ (βλ. εδώ για τα νέα υποδείγματα ενημέρωσης της ΑΠΔΠΧ).

Σύμφωνα με τις συστάσεις αυτές, θα πρέπει να παρέχουμε ενημέρωση «πολλαπλών επιπέδων», δηλαδή αφ' ενός να τοποθετούμε προειδοποιητικές πινακίδες με κάποια βασική πληροφόρηση για την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων μέσω της βιντεοεπιτήρησης και αφ' ετέρου να αναρτούμε αναλυτικότερες πληροφορίες σε χώρο ευρείας πρόσβασης, όπως στην ιστοσελίδα μας. Φροντίζουμε, επίσης, η αναλυτική αυτή ενημέρωση να παρέχεται και με μη ηλεκτρονικά μέσα, αναρτώμενη σε χώρο με εύκολη πρόσβαση από όλους.

ΣΤ. Ορισμός και ρόλος Υπευθύνου Προστασίας Δεδομένων (ΥΠΔ)

Επιλέγουμε πρόσωπο ανεξάρτητο, χωρίς να συντρέχει σύγκρουση συμφερόντων

Δεν ορίζουμε ως ΥΠΔ πρόσωπο που δεν θα μπορεί να επιτελέσει τον ρόλο του με την απαραίτητη εγγύηση ανεξαρτησίας ή/και θα προέκυπτε σύγκρουση συμφερόντων εξ αιτίας τυχόν άλλων καθηκόντων που ασκεί. Τέτοια πρόσωπα έχουν συνήθως θέσεις της ανώτερης διοίκησης, όπως ο Διευθύνων Σύμβουλος, ο Γενικός Διευθυντής, Οικονομικός Διευθυντής, ο Προϊστάμενος Νομικού Τμήματος, Τμήματος Μάρκετινγκ, Ανθρωπίνων Πόρων ή Πληροφορικής.

Διασφαλίζουμε αποτελεσματική επικοινωνία μεταξύ ΥΠΔ και των υποκειμένων των δεδομένων, των εποπτικών αρχών και των εργαζομένων μας

Με δεδομένο ότι κάθε όμιλος επιχειρήσεων μπορεί να διορίσει έναν μόνο ΥΠΔ, είναι πιθανό για την εταιρία μας να έχει ορισθεί ΥΠΔ που δεν έχει την εγκατάστασή του στην έδρα μας. Είναι, ωστόσο, απαραίτητο να διασφαλίζουμε σε κάθε περίπτωση αποτελεσματική πρόσβαση σε αυτόν από τα υποκείμενα των δεδομένων, τις εποπτικές αρχές και τους εργαζομένους μας.

Αυτό σημαίνει πρακτικά ότι ο ΥΠΔ, ακόμη και εάν δεν είναι παρών στις εγκαταστάσεις μας, θα πρέπει να είναι διαθέσιμος για επικοινωνία. Για τη διασφάλιση της προσβασιμότητας στον υπεύθυνο προστασίας δεδομένων, συνιστάται να είναι εγκατεστημένος εντός ΕΕ.

Δεν ευθύνεται προσωπικά για περιπτώσεις μη συμμόρφωσης

Οι ΥΠΔ δεν φέρουν προσωπική ευθύνη για περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις προστασίας των προσωπικών δεδομένων. Η συμμόρφωση αυτή είναι ευθύνη του υπευθύνου επεξεργασίας και του εκτελούντος την επεξεργασία. Υπεύθυνος να διασφαλίζει και να μπορεί να αποδεικνύει ότι η επεξεργασία διενεργείται σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό είναι ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο εκτελών την επεξεργασία.

Ζ. Επεξεργασία προσωπικών δεδομένων εργαζομένων

Λήψη συγκατάθεσης μόνο κατ' εξαίρεση, όπου δεν έχουμε άλλο νόμιμο λόγο

Ζητάμε τη συγκατάθεση των εργαζομένων μας για την επεξεργασία προσωπικών τους δεδομένων στο πλαίσιο των εργασιακών σχέσεων μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις και υπό την προϋπόθεση ότι δεν απομένει καμία άλλη νομική βάση επεξεργασίας, όπως π.χ. συμβαίνει στην περίπτωση συμμετοχής τους σε μαγνητοσκόπηση στιγμών από τον εργασιακό τους βίο.

Η συγκατάθεση δεν συνιστά την κατάλληλη νομική βάση για την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των εργαζομένων για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων της εταιρίας που απορρέουν από την εργατική, ασφαλιστική, φορολογική, κλπ. νομοθεσία ή στο πλαίσιο ελέγχου από την εταιρία των ηλεκτρονικών επικοινωνιών/μέσων επικοινωνιών και εξοπλισμού των εργαζόμενων.

Η συγκατάθεση δεν είναι απάντηση σε όλα

Δεν ζητούμε τη συγκατάθεση των εργαζομένων μας για να την επικαλεστούμε ως «συμπληρωματική - επικουρική» νομική βάση σε περιπτώσεις που δεν είμαστε σίγουροι για το πού στηρίζεται νομίμως η επεξεργασία των προσωπικών τους δεδομένων. Δεν προβαίνουμε σε καμία απολύτως επεξεργασία προσωπικών δεδομένων εργαζομένων μας από τη στιγμή που δεν μας έδωσαν ή ανακάλεσαν τη συγκατάθεσή τους υπό την προϋπόθεση ότι έχουμε εφαρμόσει σωστά τη νομική βάση της συγκατάθεσης.

Απαραίτητη η προηγούμενη ενημέρωση των εργαζόμενων και η εφαρμογή ειδικών εταιρικών πολιτικών για τον έλεγχο των μέσων επικοινωνίας και του ηλεκτρονικού εξοπλισμού τους

Η κατάρτιση και εφαρμογή εσωτερικού Κανονισμού για την ορθή χρήση και λειτουργία του εξοπλισμού και του δικτύου πληροφορικής και επικοινωνιών από τους εργαζόμενους αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση της σύννομης επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων των εργαζόμενων στις περιπτώσεις ελέγχου από τον εργοδότη των μέσων επικοινωνίας και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (βλ. απόφαση 26/2019 ΑΠΔΠΧ με απ' ευθείας παραπομπές σε προγενέστερη απόφαση 34/2018).

Στο ελάχιστο περιεχόμενο αυτού, περιλαμβάνεται η Πολιτική Αποδεκτής Χρήσης των εταιρικών ηλεκτρονικών υπολογιστών και συναφούς εξοπλισμού, του εταιρικού δικτύου επικοινωνιών και συναφούς υποδομής και των εταιρικών λογαριασμών ηλεκτρονικής αλληλογραφίας, καθώς και η Πολιτική πρόσβασης και ελέγχου των εταιρικών ηλεκτρονικών υπολογιστών και συναφούς υποδομής.

Απαιτείται, επίσης, προηγούμενη ενημέρωση των εργαζόμενων, με τρόπο εύληπτο και σαφή, για την εισαγωγή και χρήση μεθόδων ελέγχου.

Η. Απευθείας εμπορική προώθηση

Διατηρούμε λειτουργικό μηχανισμό «Unsubscribe»

Τεχνικά σφάλματα του συστήματός μας που δεν επιτρέπουν στο υποκείμενο των δεδομένων να διαγραφεί επιτυχώς από τις λίστες αποδεκτών μηνυμάτων διαφημιστικού περιεχομένου ισοδυναμούν με μη ικανοποίηση από πλευράς μας του δικαιώματος εναντίωσής του στην επεξεργασία των προσωπικών του δεδομένων για σκοπούς εμπορικής προώθησης. Πρέπει, επίσης, να είμαστε σε ετοιμότητα να εντοπίζουμε ότι το δικαίωμα εναντίωσης του υποκειμένου δεν μπόρεσε να ικανοποιηθεί.

Θ. Χρήση cookies στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες

Αξιολογούμε και κατηγοριοποιούμε τα cookies που χρησιμοποιούμε

Κάνουμε έλεγχο και αναλυτική καταγραφή των cookies που χρησιμοποιούμε στις ιστοσελίδες ή άλλες εταιρικές εφαρμογές μας. Καταγράφουμε, μεταξύ άλλων, τους σκοπούς για τους οποίους τα χρησιμοποιούμε, τη διάρκεια χρήσης, με τι δεδομένα σχετίζονται, ποιοι τρίτοι έχουν πρόσβαση σε αυτά.

Κατηγοριοποιούμε τα cookies με βάση ιδίως τον σκοπό, αλλά και τη διάρκειά τους, στις εξής βασικές κατηγορίες: α. Αναγκαία, β. Προτίμησης, γ. Επίδοσης και δ. Διαφήμισης. Για cookies που δεν καταφέραμε να βγάλουμε κάποιο ασφαλές συμπέρασμα ως προς τη χρησιμότητά τους, προτείνεται άμεση αφαίρεση.

Παρέχουμε ειδική ενημέρωση και ζητούμε ξεχωριστή συγκατάθεση όπου απαιτείται

Ενημερώνουμε πάντα τον χρήστη της ιστοσελίδας μας για τα cookies που χρησιμοποιούμε, ακόμη και για αυτά που είναι τεχνικά απαραίτητα για την πραγματοποίηση της σύνδεσης ή για την παροχή της υπηρεσίας διαδικτύου την οποία έχει ζητήσει ο χρήστης («αναγκαία» cookies).

Η σχετική πληροφόρηση θα πρέπει να γίνεται με απλό και κατανοητό τρόπο και να είναι διαβαθμισμένη, δηλαδή να παρέχονται πρώτα συνοπτικές πληροφορίες για τους σκοπούς και τις συνέπειες χρήσης των cookies και μετά να γίνεται αναλυτικότερη ενημέρωση.

Για τα cookies που δεν χαρακτηρίζονται «αναγκαία», ζητάμε πάντα την προηγούμενη συγκατάθεση του χρήστη, αφού πρώτα τον έχουμε ενημερώσει σχετικά. Ο χρήστης θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να επιλέγει ξεχωριστά τα cookies που θέλει να ενεργοποιηθούν και να μην θέτουμε υπ' όψιν του προ-επιλεγμένες επιλογές cookies. Το ίδιο εύκολα με τον τρόπο που τη δήλωσε θα πρέπει να μπορεί να ανακαλεί τη συγκατάθεσή του.

Για τους πολίτες και καταναλωτές: καλύτερη κατανόηση δικαιωμάτων, μεγαλύτερη εξοικείωση με την άσκησή τους

Με τον GDPR ενισχύεται σημαντικά η θέση πολιτών και καταναλωτών ως υποκειμένων προσωπικών δεδομένων. Αποκτούν μεγαλύτερο έλεγχο στα προσωπικά τους δεδομένα και διευρύνεται η προστασία τους

έναντι όσων τα επεξεργάζονται. Για τον ΣΕΒ, η διατήρηση σχέσεων υψηλής εμπιστοσύνης των επιχειρήσεων με πολίτες και καταναλωτές αποτελεί το κλειδί της σωστής συμμόρφωσης.

Προσεκτική και ολόπλευρη ενημέρωση

Δύο χρόνια μετά την εφαρμογή του GDPR, ένας στους τρεις πολίτες εξακολουθεί να μην γνωρίζει τον GDPR **(Δ9)**, ενώ ένας στους δύο πολίτες δεν γνωρίζει τα δικαιώματα που απορρέουν αυτόν **(Δ10)**.

Πολίτες και καταναλωτές θα πρέπει να εξοικειώνονται ολοένα και περισσότερο με το ποιες είναι οι συνέπειες από τη διαχείριση των προσωπικών τους δεδομένων από τρίτους, αλλά και ποια είναι η πραγματική έκταση των δικαιωμάτων τους.

Πριν τη διαβίβαση προσωπικών δεδομένων τους σε τρίτο, οφείλουν να αναζητούν και να διαβάζουν προσεκτικά την πολιτική προστασίας προσωπικών δεδομένων που αυτός διαθέτει, να ζητούν διευκρινίσεις για ό,τι δεν καταλαβαίνουν και να μην προχωρούν στη συναλλαγή εάν έχουν αμφιβολίες για τις εγγυήσεις προστασίας που παρέχονται.

Οι επιχειρήσεις, από την πλευρά τους, οφείλουν να επανεκτιμήσουν την πληρότητα και την αποτελεσματικότητα της ενημέρωσης που παρέχουν στους καταναλωτές ή χρήστες των υπηρεσιών τους όσον αφορά στη διαχείριση των προσωπικών τους δεδομένων.

Δ9. Έχετε ακούσει για τον GDPR ο οποίος τέθηκε σε ισχύ το 2018;
Πηγή: Ειδικό Ευρωβαρόμετρο 487a, "Ο Γενικός Κανονισμός για την Προστασία των Δεδομένων", Μάρτιος 2019

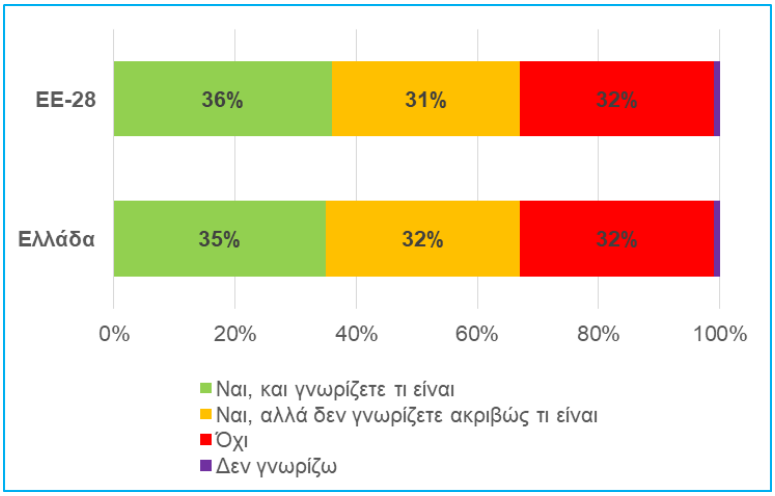

Δ10. Ο GDPR εγγυάται ορισμένα δικαιώματα. Έχετε ακούσει για καθένα από τα ακόλουθα δικαιώματα;
Πηγή: Ειδικό Ευρωβαρόμετρο 487a, "Ο Γενικός Κανονισμός για την Προστασία των Δεδομένων", Μάρτιος 2019

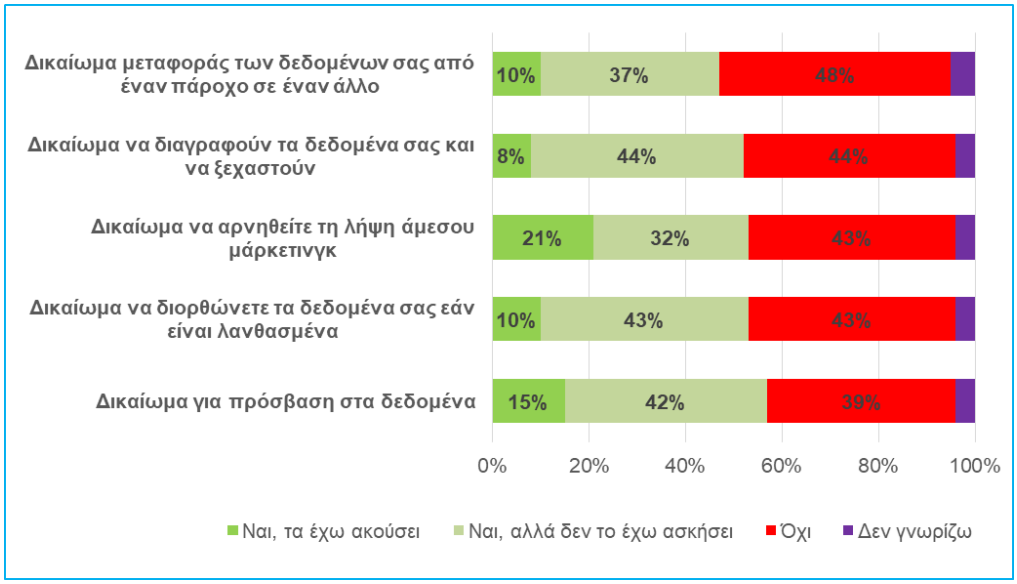

Αντίστοιχα, **εποπτική αρχή και Διοίκηση** θα πρέπει να βοηθήσουν στη **διάχυση της σωστής ενημέρωσης** προς πολίτες και καταναλωτές με την ενίσχυση εκπαιδευτικών δράσεων, προγραμμάτων ενημέρωσης και διαμόρφωση αντίστοιχου υλικού ευαισθητοποίησης. Η διαβούλευση με την αγορά και η συμμετοχή της επιχειρηματικότητας στις δράσεις αυτές θα συνδράμει στην αποτελεσματικότητά τους.

Ακριβής άσκηση δικαιωμάτων

Για την επιτυχή άσκηση των δικαιωμάτων τους και την αποτελεσματικότερη απόκριση των επιχειρήσεων, **πολίτες και καταναλωτές** θα πρέπει **να οριοθετούν όσο γίνεται περισσότερο το αίτημα που έχουν** για τα προσωπικά τους δεδομένα, να παρέχουν εξ αρχής τις αναγκαίες πληροφορίες για την ταχύτερη διεκπεραίωσή του και να μην απευθύνουν στον ΥΠΔ αιτήματα που δεν έχουν σχέση με τη διαχείριση των προσωπικών τους δεδομένων.

Συγχρόνως, θα πρέπει να **επενδύουν στην ψηφιακή τους επιμόρφωση** και εξοικείωση με το ψηφιακό περιβάλλον προκειμένου να μπορούν να αξιοποιούν τις σαφώς πιο αναβαθμισμένες δυνατότητες που παρέχει η ψηφιακή διεκπεραίωση των αιτημάτων τους.

Δ11. Προτάσεις του ΣΕΒ για την επόμενη μέρα του GDPR με μια ματιά

Για τον εθνικό νόμο

1. Αποσαφήνιση καίριων ζητημάτων εφαρμογής, όπως: σαφέστερο καθορισμό του πλαισίου νόμιμης επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων στις εργασιακές σχέσεις, εξειδίκευση των κανόνων προστασίας των δεδομένων ανηλίκων, σαφέστερες προϋποθέσεις ενεργοποίησης ποινικών κυρώσεων και συμπλήρωση του πλαισίου επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων από δημόσιους φορείς.
2. Διευθέτηση των αποκλίσεων εντός τους πλαισίου του GDPR και εξειδίκευση των απαιτήσεων εφαρμογής τους (πχ ειδικές κατηγορίες προσωπικών δεδομένων και μη ικανοποίηση δικαιωμάτων υποκειμένων των δεδομένων).
3. Ουσιαστική συνεκτίμηση της αξιολόγησης της ΑΠΔΠΧ και της επικείμενης αξιολόγησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το νέο νόμο και διεξαγωγή δημοσίου διαλόγου με τη συμμετοχή των επιχειρήσεων για τις αναγκαίες τροποποιήσεις.

Για την Εποπτική Αρχή

4. Εντατικοποίηση έργου έκδοσης ή / και επικαιροποίησης συστάσεων και κατευθυντήριων γραμμών σε ζητήματα εφαρμογής των κανόνων προστασίας προσωπικών δεδομένων ιδιαιτέρως κρίσιμα για τις συναλλακτικές σχέσεις, και αξιοποίηση καλών πρακτικών αλλοδαπών εποπτικών αρχών.
5. Ενίσχυση της εμπέδωσης του πρωταρχικού ρόλου της ΑΠΔΠΧ έναντι της δημόσιας διοίκησης, πολιτών και επιχειρήσεων στην αξιολόγηση ζητημάτων ερμηνείας και εφαρμογής των κανόνων για τα προσωπικά δεδομένα – Προγενέστερη εμπλοκή της σε κάθε ρύθμιση/μέτρο με αντίκτυπο στα προσωπικά δεδομένα.
6. Πλήρης ενεργοποίηση νέας εργαλειοθήκης του GDPR με την έγκριση κωδίκων δεοντολογίας και την ολοκλήρωση της διαδικασίας ορισμού συμπληρωματικών απαιτήσεων για τη διαπίστευση φορέων πιστοποίησης συμμόρφωσης.
7. Επαρκής στελέχωση ΑΠΔΠΧ με προσωπικό και πληρότητα υλικοτεχνικών μέσων για αποδέσμευση, μεταξύ άλλων, πόρων στην εκτέλεση του συμβουλευτικού της έργου.

Για το ευρωπαϊκό πλαίσιο

8. Παρακολούθηση ρυθμιστικών εξελίξεων και έργου των εποπτικών αρχών στα κράτη-μέλη για αναγκαίες παρεμβάσεις για την ενιαία ερμηνεία και εφαρμογή των κανόνων του GDPR.
9. Εναρμόνιση νεότερων ρυθμιστικών πρωτοβουλιών της ΕΕ στον τομέα της διαχείρισης των δεδομένων με το πνεύμα και το πλαίσιο κανόνων του GDPR.

10. Παροχή πρακτικής καθοδήγησης για την ενιαία εφαρμογή στην ευρωπαϊκή αγορά των κανόνων GDPR με ιδιαίτερη έμφαση στην προσαρμογή τους στις απαιτήσεις των νέων τεχνολογιών και διαμόρφωση εργαλείων-προτύπων για την υποστήριξη της συμμόρφωσης, όπως για την βεβαίωση της ηλικίας και της συγκατάθεσης του ανηλίκου και για την ικανοποίηση του δικαιώματος στην φορητότητα.

Για τις επιχειρήσεις

11. Διαρκής ενημέρωση και επαγρύπνηση για τις υποχρεώσεις και τις εξελίξεις στην ορθή εκτέλεσή τους και διατήρηση αποτελεσματικών μηχανισμών διακυβέρνησης για την τήρηση των κανόνων συμμόρφωσης από εργαζόμενους και συνεργάτες.
12. Επικαιροποίηση πολιτικών προστασίας των προσωπικών δεδομένων και σχετικών ενημερώσεων και διατήρηση λειτουργικών, εύκολα προσβάσιμων και φιλικών προς τον χρήστη εργαλείων άσκησης δικαιωμάτων.
13. Διατήρηση σχέσεων συνεργασίας με τρίτους που αποδεικνύουν επαρκείς εγγυήσεις συμμόρφωσής στους κανόνες προστασίας προσωπικών δεδομένων – Ακριβής χαρακτηρισμός των GDPR ρόλων σε κάθε σχέση συνεργασίας
14. Επανεξέταση επάρκειας και συμβατότητας με τις πρόσφατες ρυθμιστικές εξελίξεις πολιτικών και λοιπών εργαλείων συμμόρφωσης όσον αφορά στην επεξεργασία προσωπικών δεδομένων εργαζομένων
15. Πλήρης προσαρμογή των ψηφιακών δραστηριοτήτων και εργαλείων (ιστοσελίδες, mobile εφαρμογές, κλπ.) στις ειδικότερες απαιτήσεις προστασίας των δεδομένων στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες

Για τους πολίτες / καταναλωτές

16. Μεγαλύτερη εξοικείωση με το περιεχόμενο των δικαιωμάτων τους και τους τρόπους αποτελεσματικής περιγραφής και άσκησης των αιτημάτων τους.
17. Διεκδίκηση πληρέστερης ενημέρωσης για τις συνέπειες της επεξεργασίας των προσωπικών τους δεδομένων και τα δικαιώματά τους. Ενίσχυση εκπαιδευτικών δράσεων και προγραμμάτων ενημέρωσης εποπτικής Αρχής και δημόσιας διοίκησης με τη συμβολή των επιχειρήσεων.

Το γλωσσάρι του GDPR

Δ12. Οι βασικότερες έννοιες του GDPR	
Προσωπικά Δεδομένα ή Δεδομένα Προσωπικού Χαρακτήρα	Κάθε πληροφορία που αφορά ταυτοποιημένο, ή ταυτοποιήσιμο, φυσικό πρόσωπο («υποκείμενο των δεδομένων»). Παραδείγματα αποτελούν: όνομα, επώνυμο, αριθμός ταυτότητας, ΑΜΚΑ, ΑΦΜ, τηλέφωνο, ταχυδρομική και ηλεκτρονική διεύθυνση, διεύθυνση πρωτοκόλλου διαδικτύου (IP address), γεωχωρικά δεδομένα (GPS), δηλαδή στοιχεία που μπορούν να ταυτοποιήσουν ένα φυσικό πρόσωπο.
Υποκείμενο των Δεδομένων	Πρόκειται για το φυσικό πρόσωπο του οποίου η ταυτότητα μπορεί να εξακριβωθεί, άμεσα ή έμμεσα, ιδίως μέσω αναφοράς σε αναγνωριστικό στοιχείο ταυτότητας.
Επεξεργασία δεδομένων	Κάθε πράξη που πραγματοποιείται επί των προσωπικών δεδομένων, όπως συλλογή, καταχώριση, οργάνωση, αποθήκευση, μεταβολή, ανάκτηση, αναζήτηση πληροφοριών, χρήση, διαγραφή, καταστροφή κ.λπ.
Υπεύθυνος Επεξεργασίας Δεδομένων	Το φυσικό, ή νομικό, πρόσωπο, ή δημόσια αρχή / υπηρεσία, που καθορίζει τους σκοπούς και τον τρόπο της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
Εκτελών την Επεξεργασία	Το φυσικό, ή νομικό, πρόσωπο, ή δημόσια αρχή / υπηρεσία, που επεξεργάζεται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για λογαριασμό του Υπευθύνου Επεξεργασίας. Παραδείγματα Εκτελούντων την Επεξεργασία αποτελούν οι επιχειρήσεις ενημέρωσης οφειλετών και παροχής υπηρεσιών “cloud”.

Υπεύθυνος Προστασίας Δεδομένων	Ορίζεται από τον Υπεύθυνο Επεξεργασίας και τον Εκτελούντα την Επεξεργασία και συμμετέχει, δεόντως και εγκαίρως, σε όλα τα ζητήματα τα οποία σχετίζονται με την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Αποτελεί το πρόσωπο επικοινωνίας τόσο με τα υποκείμενα των δεδομένων όσο και με την εποπτική Αρχή.
Εκτίμηση Αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων	Όταν ένα είδος επεξεργασίας δεδομένων, ιδίως με χρήση νέων τεχνολογιών και συνεκτιμώντας τη φύση, το πεδίο εφαρμογής, το πλαίσιο και τους σκοπούς της επεξεργασίας, ενδέχεται να επιφέρει υψηλό κίνδυνο για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των φυσικών προσώπων, ο Υπεύθυνος Επεξεργασίας οφείλει να διενεργήσει, πριν από την επεξεργασία, εκτίμηση των επιπτώσεων των σχεδιαζόμενων πράξεων επεξεργασίας στην προστασία προσωπικών δεδομένων.
Συγκατάθεση Υποκειμένου	Κάθε ένδειξη βούλησης (ελεύθερη, συγκεκριμένη, ρητή και με πλήρη επίγνωση), με την οποία το υποκείμενο των δεδομένων εκδηλώνει ότι συμφωνεί, με δήλωση ή με σαφή θετική ενέργεια, να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν.
Παραβίαση Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα	Παραβίαση της ασφάλειας που οδηγεί σε τυχαία ή παράνομη καταστροφή, απώλεια, μεταβολή, άνευ άδειας αποκάλυψη ή πρόσβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία διαβιβάστηκαν, αποθηκεύτηκαν ή υποβλήθηκαν κατ' άλλο τρόπο σε επεξεργασία.
Εποπτική Αρχή Προστασίας Δεδομένων	Πρόκειται για την ανεξάρτητη δημόσια Αρχή, καθ' ύλην αρμόδια για την εποπτεία εφαρμογής του Κανονισμού. Επικεφαλής ορίζεται η Αρχή του κράτους-μέλους όπου βρίσκεται η «κύρια εγκατάσταση»[4] του Υπευθύνου Επεξεργασίας. Ο Κανονισμός ενθαρρύνει την επικοινωνία και συνεργασία μεταξύ των διάφορων Αρχών («μηχανισμός μιας στάσης»), ώστε να διασφαλίζεται ομοιογένεια στην αντιμετώπιση υποθέσεων διευρωπαϊκού ενδιαφέροντος και ασφάλεια δικαίου.
Δικαίωμα στη φορητότητα	Είναι το δικαίωμα των υποκειμένων των δεδομένων να λαμβάνουν από τον υπεύθυνο επεξεργασίας τα προσωπικά δεδομένα τους που έχουν υποβληθεί σε επεξεργασία από αυτόν, σε δομημένο, κοινώς χρησιμοποιούμενο και αναγνώσιμο από μηχανήματα μορφότυπο, καθώς και να τα διαβιβάζουν σε άλλον υπεύθυνο επεξεργασίας. Πρόκειται για ένα νέο δικαίωμα που διευκολύνει τα υποκείμενα των δεδομένων να ασκούν μεγαλύτερο έλεγχο στα προσωπικά τους δεδομένα.

Το παρόν συντάχθηκε από τον Τομέα Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος και Ρυθμιστικών Πολιτικών του ΣΕΒ, αξιοποιώντας στοιχεία που παράχθηκαν στο πλαίσιο του έργου «Μηχανισμός παρακολούθησης των αλλαγών και υποστήριξης των δράσεων ανάπτυξης και προσαρμοστικότητας της βιομηχανίας», το οποίο συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) μέσω του ΕΠ «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία».

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΑνΕΚ 2014-2020
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

ΕΣΠΑ 2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

[4] Ο τόπος όπου λαμβάνονται οι αποφάσεις για τους σκοπούς και τα μέσα της επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων.

Οικονομικά μεγέθη μελών ΣΕΒ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ
€311 δισ.
63% συνόλου*

ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ
€55 δισ.
45% συνόλου*

ΠΩΛΗΣΕΙΣ
€72 δισ.
42% συνόλου*

ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ ΚΕΡΔΗ
€4,2 δισ.**
38% συνόλου**

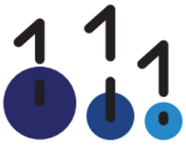

ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ
216.000
10% συνόλου ασφαλισμένων στον ΕΦΚΑ

ΜΙΣΘΟΙ
€5,2 δισ.
18% συνόλου***

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ
€2,2 δισ.
23% συνόλου***

ΦΟΡΟΣ ΕΠΙ ΚΕΡΔΩΝ
€1,3 δισ.
29% συνόλου****

* 19.910 δημοσιευμένοι ισολογισμοί χρήσης 2018 που περιλαμβάνονται στη βάση της ICAP.
** Σύνολο κερδών κερδοφόρων επιχειρήσεων.
*** % επί του συνόλου τακτικών αποδοχών (χωρίς bonus και υπερωρίες)/ασφαλιστικών εισφορών ασφαλισμένων στον ΕΦΚΑ.
**** % επί του συνόλου εσόδων από φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων.
Πηγή: ICAP, Hellastat, Υπουργείο Οικονομικών, ΕΦΚΑ, ΕΛΣΤΑΤ.

Όραμα

Οραματιζόμαστε την Ελλάδα ως τη χώρα, που κάθε πολίτης του κόσμου θα θέλει και θα μπορεί να επισκεφθεί, να ζήσει και να επενδύσει.
Οραματιζόμαστε μια ανοιχτή, κοινωνικά υπεύθυνη και οικονομικά φιλελεύθερη χώρα-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που προτάσσει την ισχυρή ανάπτυξη ως παράγοντα κοινωνικής συνοχής. Θέλουμε μια Ελλάδα δυναμικό κέντρο της ευρωπαϊκής περιφέρειας, με στέρεους θεσμούς, ελκυστικό κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον, που προάγει τις εξαγωγές, την καινοτόμο επιχειρηματικότητα, την παραγωγή και τις ποιοτικές υπηρεσίες, τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη γνώση, τη συνοχή, τις ίσες ευκαιρίες και το κράτος δικαίου.

Αποστολή

Ηγεσία & Γνώση

Ο ΣΕΒ διαδραματίζει ηγετικό ρόλο στον μετασχηματισμό της Ελλάδας σε μια παραγωγική, εξωστρεφή και ανταγωνιστική οικονομία, ως ανεξάρτητος και υπεύθυνος εκπρόσωπος της ιδιωτικής οικονομίας.

Κοινωνικός Εταίρος

Ο ΣΕΒ, ως κοινωνικός εταίρος που πιστεύει στη λειτουργία των θεσμών, προωθεί στα αρμόδια όργανα της Πολιτείας και της Ε.Ε. τις απόψεις και θέσεις της επιχειρηματικής κοινότητας.

Ισχυρός Εκπρόσωπος

Ο ΣΕΒ διαμορφώνει θέσεις, αναλύσεις και προτάσεις πολιτικής για την οικονομία, τη βιομηχανία, την καινοτομία, την απασχόληση, την παιδεία και τις εργασιακές δεξιότητες, τον κοινωνικό διάλογο, τη βιώσιμη ανάπτυξη, την εταιρική υπευθυνότητα.

Φορέας Δικτύωσης

Ο ΣΕΒ δικτυώνει τα μέλη του μεταξύ τους & με τα κέντρα αποφάσεων (εγχώρια και διεθνή), με στόχο τη δημιουργία προστιθέμενης αξίας.

ΣΕΒ
Σύγχρονες Επιχειρήσεις, Σύγχρονη Ελλάδα

ΣΕΒ σύνδεσμος επιχειρήσεων και βιομηχανιών

Ξενοφώντος 5, 105 57 Αθήνα
T: 211 5006 000
F: 210 3222 929
E: info@sev.org.gr
www.sev.org.gr

SEV Hellenic Federation of Enterprises

168, Avenue de Cortenbergh
B-1000 Bruxelles
T: +32 (0) 2 662 26 85
E: kdiamantouros@sev.org.gr

ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΤΕ ΜΑΣ ΣΤΑ ΜΕΣΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ